

LIITE 6

UPM Kotkan biojalostamon YVA: Asukaskyselyn tulokset
2018

Laatija: FM Ville Koskimäki
Hyväksyjä: MMM Anna-Katri Räihä
Pöyry Finland Oy
Jaakonkatu 3
01620 Vantaa

Copyright © Pöyry Finland Oy

Kaikki oikeudet pidätetään Tätä asiakirjaa tai osaa siitä ei saa kopioida tai jäljentää missään muodossa ilman Pöyry Finland Oy:n antamaa kirjallista lupaa.

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO.....	3
1 JOHDANTO.....	4
2 KYSELYN TOTEUTTAMISTAPA.....	5
3 KYSELYN TULOKSET	7
3.1 VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT.....	7
3.2 ALUEEN KÄYTTÖ.....	9
3.3 VASTAAJIEN ARVIOT HANKKEEN VAIKUTUKSISTA.....	12
3.4 HAITALLISTEN VAIKUTUSTEN LIEVENTÄMISKEINOT	17
3.5 HANKKEESTA TIEDOTTAMINEN	19
3.6 HANKKEESEEN SUHTAUTUMINEN JA YLEISET KOMMENTIT	22
4 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	26
 LIITE 6.1 ASUKASKYSELYLOMAKE	

1 JOHDANTO

UPM-Kymmene Oyj suunnittelee biojalostamoa Kotkan Mussaloon. Hankkeen tavoitteena on valmistaa kehittyneitä liikenteen polttoaineita uudentyyppisistä, kestävästä raaka-aineista. Korkealaatuiset lopputuotteet vähentävät sekä lähi- että kasvihuonekaasupäästöjä tie-, laiva- ja lentoliikenteessä. Suunnitellussa laitoksessa voidaan käyttää erilaisia raaka-aineita fossiilisia polttoaineita korvaavien biopolttoaineiden tuotantoon. Kapasiteetiltaan laitos tuottaa enintään 700 000 tonnia vuodessa nestemäisiä biopolttoaineita tai -kemikaaleja. Suunnitellut päätuotteet ovat uusiutuva diesel, nafta ja kerosiini. Päätuotteiden lisäksi voidaan valmistaa myös muita nestemäisiä tai kaasumuodossa olevia hiilivetyjä. Sivuvirrat voidaan käyttää prosessissa polttoaineena tai niille etsitään muuta hyötykäyttöä.

Hankkeesta on meneillään esisuunnitteluvaihe, jonka kanssa samanaikaisesti toteutetaan YVA-menettely. Osana hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) toteutettiin kysely alueen asukkaille ja muille asianosaisille. Kyselyllä selvittiin asukkaiden ja muiden sidosryhmien arvioita hankkeesta ja sen vaikutuksista. Vaikutusten arvioinnista ja kyselyn toteuttamisesta vastasi Pöyry Finland Oy.

Kyselyn tulokset on raportoitu kyselylomakkeen mukaisessa järjestyksessä keskittyen olennaisimpiin tuloksiin. Kyselyaineistoa on analysoitu kvantitatiivisin ja kvalitatiivisin menetelmin. Tuloksia on tarkennettu poimimalla avovastauksista suoria lainauksia. Suorat lainaukset on eritelty raportin muusta tekstistä lainausmerkein ja kursivoinnein. Asukaskyselyllä kerätyt sidosryhmäarviot huomioidaan osana hankkeen ympäristövaikutusten arviointia ja hankkeen jatkosuunnittelua.

2 KYSELYN TOTEUTTAMISTAPA

Kysely toteutettiin posti- ja internet-kyselynä. Kyselylomake lähetettiin postitse kaikkiin kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitseviin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin (233 kappaletta). Lisäksi kyselylomake lähetettiin satunnaisotannalla 2–3 kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitseviin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin (267 kappaletta). Yhteensä kyselylomakkeita lähetettiin 500 kappaletta. Osoitetietojen poiminta-alue on esitetty kuvassa 1. Kyselylomakkeita lähetettiin yksi kuhunkin kotitalouteen ja kysely osoitettiin täysi-ikäiselle henkilölle. Kyselyn toteuttamisessa hyödynnettiin Väestörekisterikeskuksen osoitetietoja

Kysely suunnattiin ensisijaisesti hankkeen vaikutusalueen asukkaille, mutta myös muilla sidosryhmillä oli mahdollisuus vastata kyselyyn internet-kyselyn kautta. Postikyselyssä käytettyä kyselylomaketta vastaava kyselylomake laadittiin Webropol-kyselytyökalulla. Internet-kyselystä tiedotettiin sidosryhmiä, jotta kysely tavoittaisi mahdollisimman suuren joukon hankkeesta kiinnostuneita. UPM julkaisi paikallisessa Kaupunkilehti Ankkurissa 13.6. tiedotteen, jossa kerrottiin kyselyn toteuttamisesta (Kuva 1). Kyselyä mainostettiin myös esimerkiksi Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen hanketta koskevalla internet-sivuilla (<http://www.ymparisto.fi/upmkotkanbiojalostamoYVA>).

Postikyselyllä pyrittiin tavoittamaan myös henkilöt, jotka ovat asettaneet osoitetietojen luovutuksiin. Kaikkien osoitetietojen saamiseksi osoitetiedot luovuttavalle Väestörekisterikeskukselle toimitettiin Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto. Lausunnotsa korostettiin kaikkien osoitetietojen luovuttamisen tärkeyttä, jotta lähialueen asukkaat saisivat tiedon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja voisivat ottaa kantaa suunniteltavaan hankkeeseen.

Vastaaajille annettiin vastausaikaa postin toimitusajoista riippuen noin kaksi viikkoa. Myös viimeisen vastauspäivän (24.6.2018) jälkeen saadut vastaukset huomioitiin mahdollisimman laajan kyselyaineiston keräämiseksi.

Kyselylomake (liite 6.1) sisälsi yhteensä 21 kysymystä. Asukaskyselyn yhteydessä lähetettiin hanketiivistelmä ja tietoa ympäristövaikutusten arvioinnista.

Kysely osana uuden biojalostamon ympäristövaikutusten arviointia

UPM-Kymmene Oyj suunnittelee biojalostamoja Kotkan Mussaloon. Osana käynnissä olevaa hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) toteutetaan kysely alueen asukkaille ja muille asianosaisille. Kyselyllä selvitetään sidosryhmien näkemyksiä hankkeesta ja sen vaikutuksista. Vaikutusten arvioinnista ja kyselyn toteuttamisesta vastaa Pöyry Finland Oy.

Kysely on lähetetty postitse hankkeen lähialueen vakituksille asukkaille ja loma-asukkaille, jotka asuvat noin 2 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Lisäksi kysely on postitettu satunnaisotannalla 2-3 kilometrin etäisyydellä hankealueesta asuville. Suoramarkkinointikielto saattaa estää yksittäisten talouksien osoitetietojen luovuttamisen kyselyn toteuttajalle.

Sähköinen kysely on kaikille avoin ja siihen voi vastata internetissä 24.6.2018 saakka:
www.webpolsurveys.com/upmkotkanbiojalostamoYVA.net

UPM Kotkan biojalostamo, Kotka

Hankkeen yhteystiedot
+ Näytä tiedot

Hankkeen kuvaus

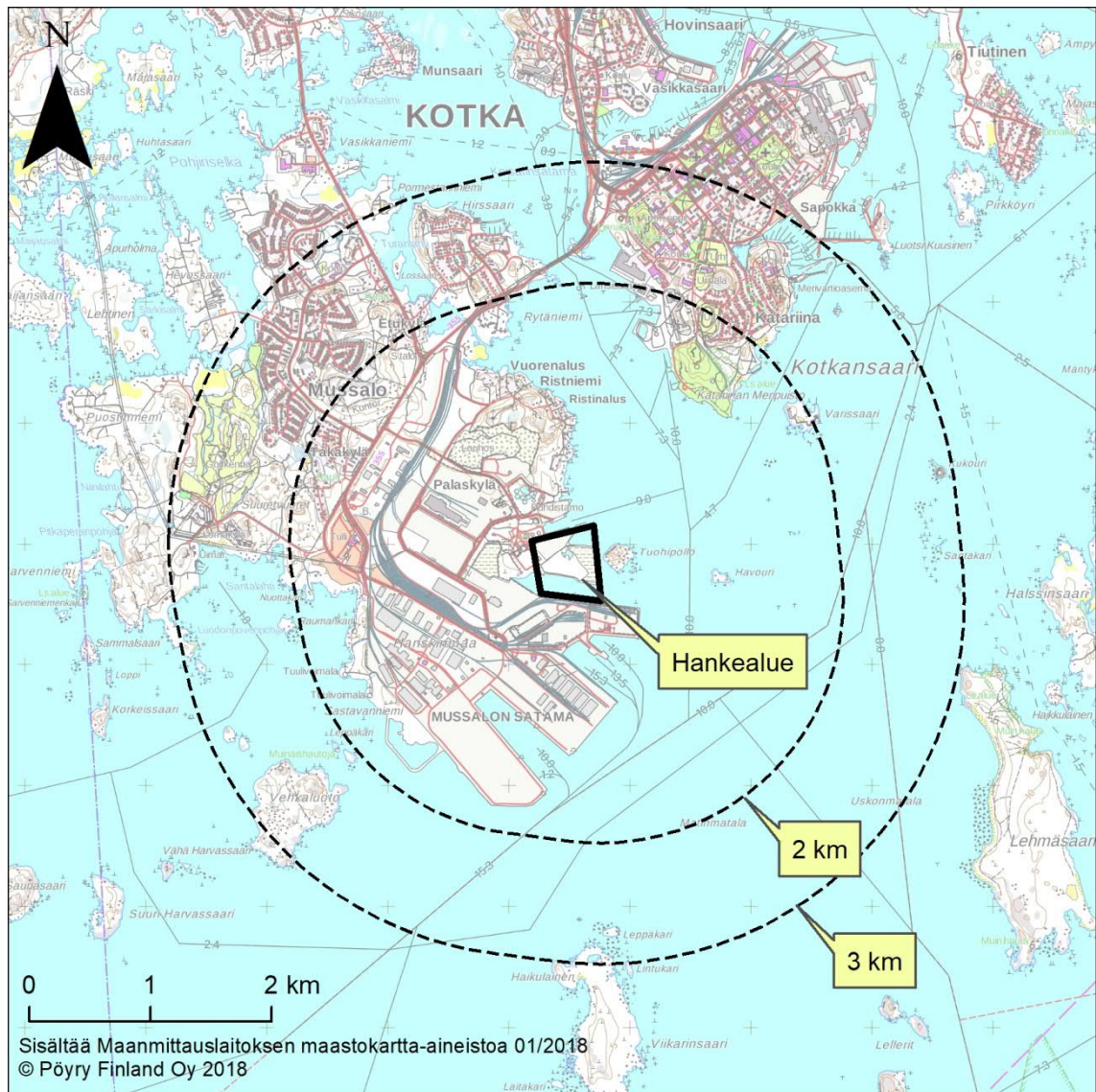
Biopolttoaineet ovat olennainen osa UPM:n Biofore-strategiaa, joka yhdistää bio- ja metsäteollisuuden. Hyvät tulokset UPM:n ensimmäisestä biojalostamosta Lappeenrannassa ovat perustana uusien liiketoimintamahdollisuuksien selvittämiseksi. UPM selvittää erilaisia biopolttoaineiden kehittämisvaihtoehtoja ja osana selvityksiä aloittaa ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) mahdollisen biojalostamon rakentamisesta Kotkan Mussaloon. Kapasiteetiltaan laitos tuottaa enintään 700000 tonnia vuodessa nestemäisiä biopolttoaineita tai -kemikaaleja. Hankkeen tavoitteena on valmistaa kehittyneitä liikenteen polttoaineita uudenaikaisista, kestävästä raaka-aineista. Korkealaatuiset lopputuotteet vähentävät sekä lähi- että kasvihuonekaasupäästöjä tie-, laiva- ja lentoliikenteessä. Tuotteilla voidaan korvata fossiilisia raaka-aineita myös kemianteollisuudessa.

Arvioitavat vaihtoehdot

Hankkeella on yksi toteutusvaihtoehto (VE1), jossa tarkastellaan uuden biojalostamon rakentamista Kotkan Mussaloon. Kapasiteetiltaan laitos tuottaa enintään 700 000 tonnia vuodessa nestemäisiä biopolttoaineita tai -kemikaaleja. Lisäksi YVA-menettelyssä tarkastellaan nollavaihtoehtoa (VE0), jossa hanketta ei toteuteta.

Vastaa kyselyyn! Sähköinen kysely on kaikille avoin:
www.webpolsurveys.com/upmkotkanbiojalostamoYVA.net

Kuva 1. Esimerkkejä asukaskyselyn etukäteistiedottamisesta. Vasemmalla Ankkurilehdessä julkaistun ilmoituksen tiedot ja oikealla kuva ympäristöhallinnon internet-sivuilta.

Kuva 2. Asukaskyselyn osoitetietojen yleispiirteiset poiminta-alueet.

3 KYSELYN TULOKSET

3.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselylomakkeita palautui postitse yhteensä 77 kappaletta ja sähköisiä vastauksia saatiin yhteensä 27 kappaletta, eli yhteensä vastauksia saatiin 104 kappaletta. Postikyselyn tarkkaa vastausprosenttia ei voida määrittää, koska tiedossa ei ole, miten suuri osa sähköisesti vastanneista vastasi kyselyyn saatuaan kyselylomakkeen postitse. Postikyselyn vastausprosentti oli kuitenkin noin 15–20 prosenttia. Aikaisempiin YVA-hankkeiden yhteydessä toteutettuihin postikyselyihin verrattuna vastausaktiivisuutta voidaan pitää melko alhaisena. Vastaajista miehiä oli 58 ja naisia 43. Kaikki vastaajat eivät vastanneet kaikkiin kysymyksiin, jolloin yksittäisten kysymysten vastaajamäärä oli alle 104.

Vastaajien ikäjakauma on kuvattu alla (Taulukko 1). Kyselyllä tavoitettiin eri ikäryhmiin kuuluvia henkilöitä. Kuten usein vastaavissa kyselyaineistoissa, nuoret vastaajat olivat aineistossa todelliseen väestörakenteeseen nähden aliedustettuja ja iäkkäämmät vastaajat yliedustettuja. Noin kolme neljästä vastaajasta oli yli 50-vuotiaita.

Taulukko 1. Vastaajien ikäjakauma (n= 102).

Ikäryhmä	Vastaajien lukumäärä	Vastaajien osuus ~ (%)
Alle 20 vuotta	0	0
20–29 vuotta	3	3
30–39 vuotta	11	11
40–49 vuotta	12	12
50–59 vuotta	26	25
60–69 vuotta	25	25
Yli 70 vuotta	25	25
YHTEENSÄ	102	100

Kyselyyn vastanneista 97 vastaajaa ilmoitti olevansa alueella vakituinen asukas ja 9 vastaajaa ilmoitti olevansa loma-asukas. Vakituiset asukkaat ilmoittivat kotikunnakseen Kotkan. Myös valtaosa loma-asukkaista asui vakituisesti Kotkassa.

Vastaajat ovat asuneet nykyisessä asunnossa tai omistaneet nykyisen loma-asunnon keskimäärin 20 vuotta. Vastaajien asumis- tai omistusaika vaihteli; merkittävä osa vastaajista on asunut tai omistanut loma-asunnon alueella jo pitkään, mutta vastaajien joukossa oli myös useita alueelle vasta muuttaneita (Taulukko 2).

Taulukko 2. Vastaajien asumisaika vakituksessa asunnossaan tai loma-asunnon omistusaika (n= 103).

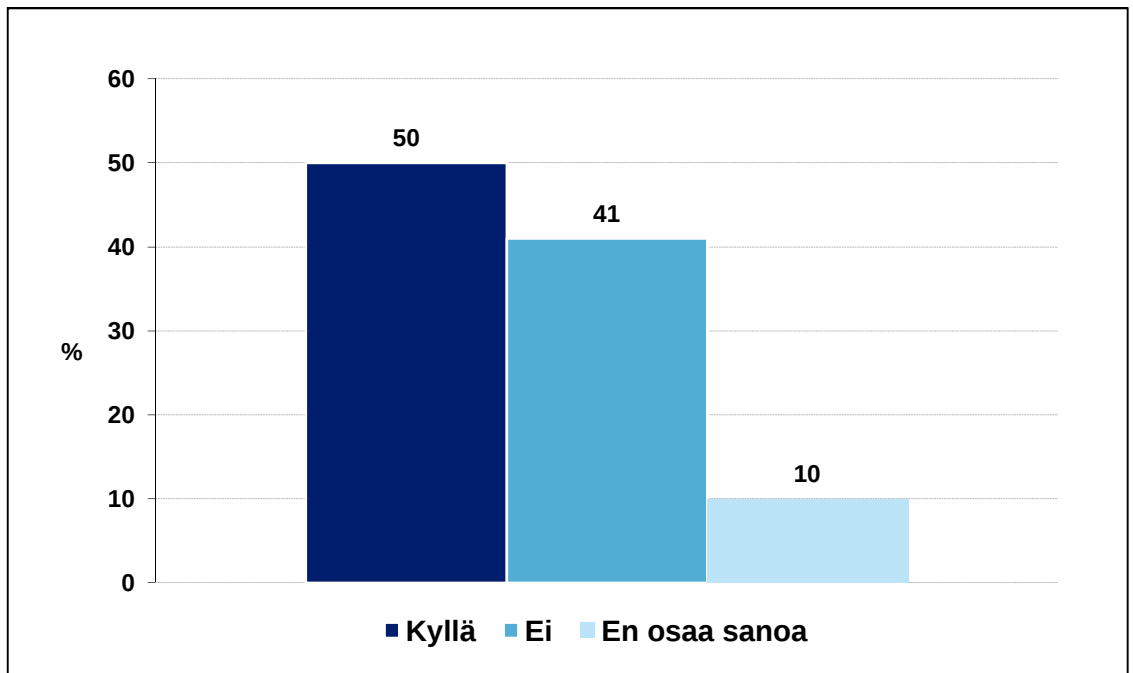
	Vastaajien lukumäärä	Vastaajien osuus ~ (%)	Kumulatiivinen osuus ~(%)
Alle vuoden	4	4	4
1–5 vuotta	19	18	22
6–10 vuotta	15	15	37
11–20 vuotta	30	29	66
21–30 vuotta	13	13	79
31–40 vuotta	8	8	86
Yli 40 vuotta	14	14	100
YHTEENSÄ	103	100	100

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka kauas linnuntietä heidän asuntonsa tai loma-asuntonsa sijoittuu suunnitellusta biojalostamosta (Taulukko 3). Vastaajien asunnot ja loma-asunnot sijoituivat lähelle hankealuetta, sillä keskimääräinen etäisyys oli noin kaksi kilometriä. Alle kilometrin etäisyydelle sijoittui kuusi vastaajaa ja noin kolme neljästä (75 %) vastaajasta asui tai omisti loma-asunnon alle 3 kilometrin etäisyydellä.

Taulukko 3. Vastaajien asunnon tai loma-asunnon etäisyys linnuntietä suunniteltuun biojalostamoon (n= 100).

	Vastaajien lukumäärä	Vastaajien osuus ~ (%)	Kumulatiivinen osuus ~(%)
Alle 1 km	6	6	6
1,0–1,9 km	26	26	32
2,0–2,9 km	43	43	75
3,0–3,9 km	15	15	90
Yli 4 km	10	10	100
YHTEENSÄ	100	100	100

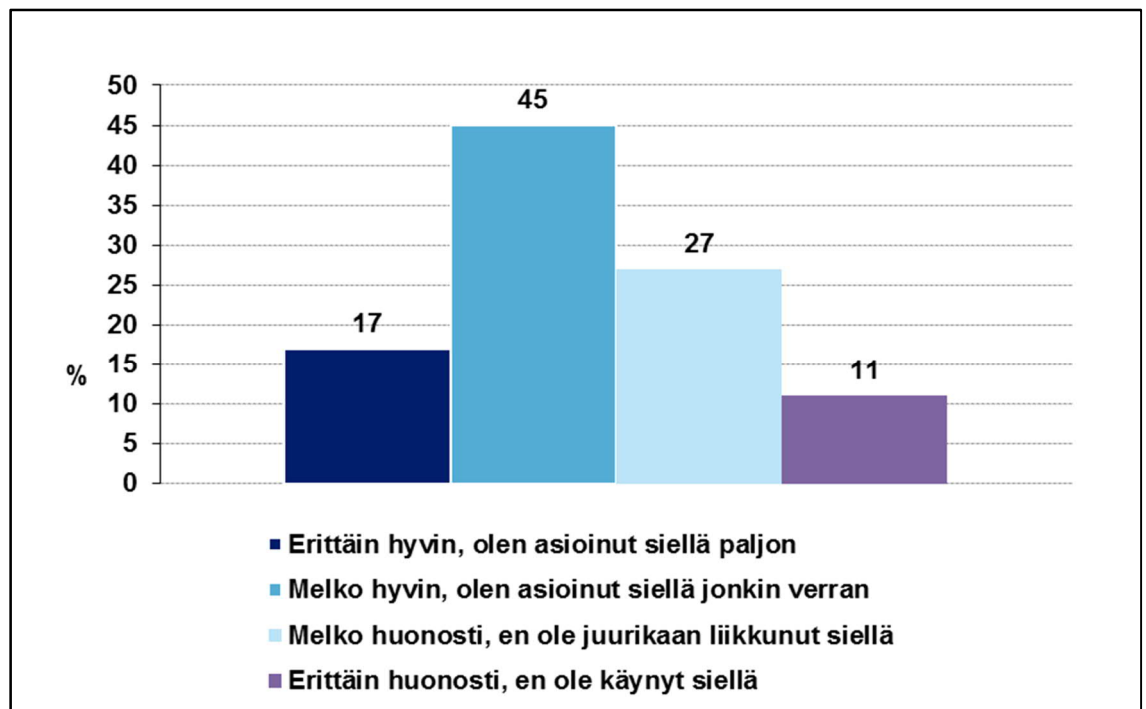
Joka toinen vastaaja arvioi, että heidän asunnostaan tai loma-asunnostaan olisi näkö- tai kuuloyhteys suunnitellun biojalostamon alueelle (Kuva 3). Alle kahden kilometrin etäisyydellä asuvista tai loma-asunnon omistavista vastaajista noin 80 prosenttia arvioi näkö- tai kuuloyhteyden muodostuvan.

Kuva 3. Vastaajien arvio olisiko heidän asunnostaan tai loma-asunnostaan näkö- tai kuuloyhteys suunnitellun biojalostamon alueelle (n= 103).

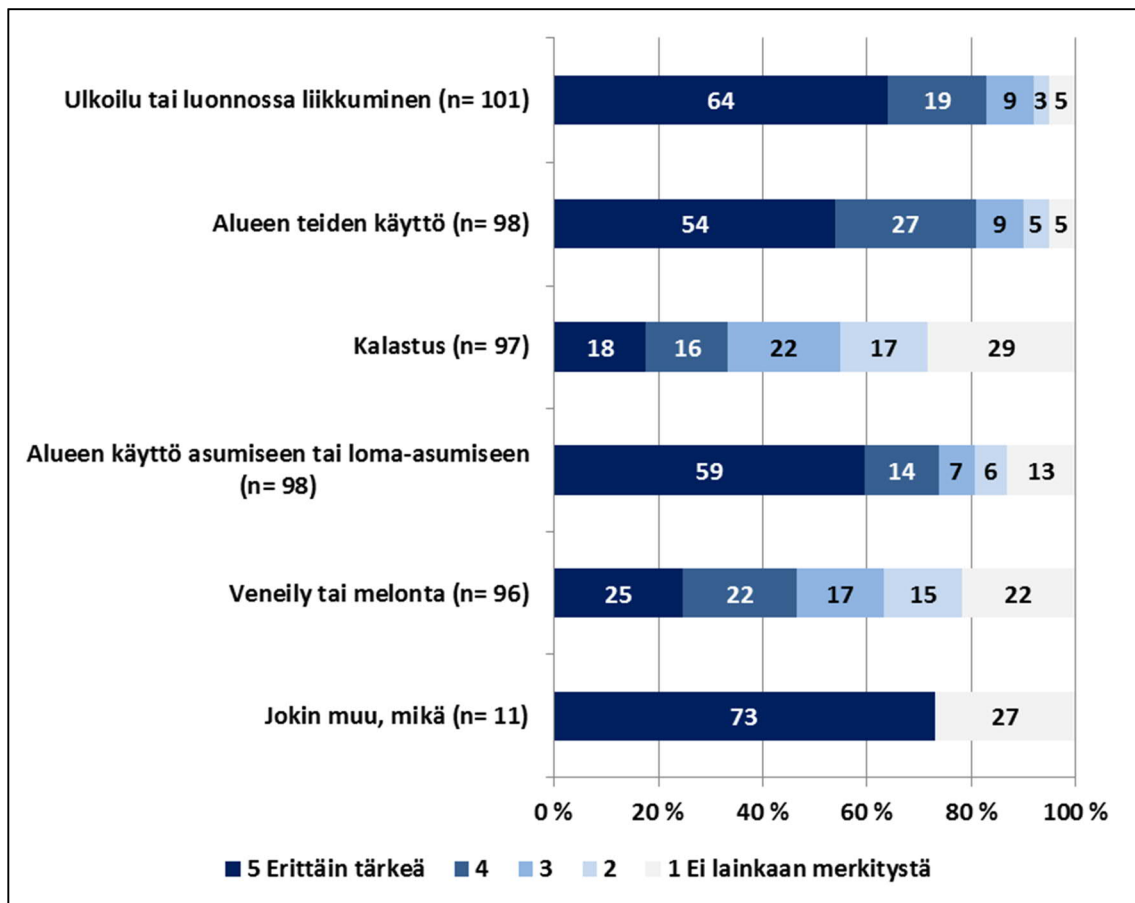
3.2 Alueen käyttö

Vastaajien aluetuntemusta ja tapoja hyödyntää Mussaltoa tai sen lähialuetta arvioitiin kahdella strukturoidulla ja yhdellä avoimella kysymyksellä. Lisäksi vastaajilta tiedusteltiin hankealueen lähistöllä mahdollisesti sijaitsevista herkistä alueista, kohteista tai toiminnoista. Vastanneista 62 prosenttia tunsu alueen erittäin tai melko hyvin ja oli asioinut alueella paljon tai jonkin verran (Kuva 4). Noin 11 prosenttia vastanneista ilmoitti tuntevansa alueen erittäin huonosti, eikä ollut käynyt alueella.

Kuva 4. Kyselyyn vastanneiden arviot siitä, miten hyvin he tuntevat teollisuusalueen, jolle biojalostamoa suunnitellaan (n= 104).

Mussaloon suunnitellun biojalostamon lähialueen käyttöä ja merkitystä vastaajille kartoitettiin kysymyksellä, jossa vastaajia pyydettiin arvioimaan eri virkistyskäyttömuotojen tärkeyttä asteikolla 1–5 (1= Ei lainkaan merkitystä, 5= Erittäin tärkeä) (Kuva 5). Eri käyttömuodoista tärkeimmiksi arvioitiin ulkoilu tai luonnossa liikkuminen, alueen käyttö asumiseen tai loma-asumiseen, sekä alueen teiden käyttö. Myös kalastusta ja veneilyä tai melontaa tärkeänä käyttömuotona pitäviä henkilöitä oli vastaajien joukossa melko runsaasti. Muina virkistyskäyttöön liittyvinä asioina mainittiin golf, minigolf, parkour, marjastus, puhtaasta ilmasta ja vedestä nauttiminen, sekä koiran ulkoilutus.

Kuva 5. Mussalon tai sen lähialueen virkistyskäyttömuotojen tärkeys vastaajille (n= 11–101).

Vastaajia pyydettiin kuvailemaan vapaamuotoisesti nykyistä toimintaansa Mussaloon suunnitellun biojalostamon lähialueella, sekä alueen merkitystä elinympäristössä. Avo-vastausten perusteella suurelle osalle vastaajista alueen käyttö liittyy ensisijaisesti asumiseen ja toissijaisesti monipuoliseen virkistyskäyttöön. Osa vastaajista ilmoitti liik-kuvansa alueella kausittaisesti vapaa-ajan asumisen yhteydessä. Vastaajat hyödyntä-vät Mussalon aluetta monipuolisesti; teollisuusalueen ulkopuolella esimerkiksi ulkoil-laan, poimitaan sienia ja marjoja, pelataan golfia, kalastetaan, veneillään, pyöräillään, lenkkeillään ja retkeillään. Mussalossa sijaitsee golfkenttä (Kotka Golf Center), kuntora-ta, Santalahden luontopolku ja uimaranta.

Hajuhaittojen pelättiin kasvavan Mussalossa ja Kotkansaaren alueella. Vastauksissa tuotiin esille laadukkaan elinympäristön suuri merkitys ja esimerkiksi haju- ja meluhaitat toivottiin minimoitavan. Hajuhaittojen pelättiin ulottuvan Katariinan Meripuiston alueelle,

joka on suosittu virkistysalue etenkin keskustassa asuvien kotkalaisten keskuudessa. Muutamissa vastauksissa kannettiin huolta Tuohipöllön retkeilykohteen säilymisestä.

"Alueen merkitys on suuri, koska asumme täällä."

"Alue jää sivuun sekä asumisesta että kulkemisesta. Ainoastaan lisääntyvä liikenne hankkeen toteutuessa vaikuttaisi päivittäiseen liikkumiseen."

"Alueen monimuotoisuudella on minulle suuri merkitys."

"Asutaan, kalastetaan, lenkkeillään, marjastetaan, sienestetään, veneillään = eletään!"

"Kalastus, veneily, ulkoilu, alueen läheisyydessä oleva ainut saari (Tuohipöllö) tulee säilyttää"

"Omakotitaloasuminen Takakylässä, lähiympäristössä liikkuminen, työmatkat kaupunkiin Merituulentietä pitkin."

"Puutarhan hoito, lenkkeily, kalastus, ulkoilu metsässä, marjan keruu."

"Vakinainen asuntomme on alueella. Liikumme, ulkoilemme, sienestämme, kalastamme alueella ja sen läheisyydessä."

"Kotkan saaren Katariinassa ulkoilu päivittäin. Uskon hajuhaittoja syntyvän ko. alueelle."

Kyselyssä tiedusteltiin onko biojalostamon lähialueella erityisen herkkiä alueita, kohteita tai toimintoja, joihin laitoksen rakentamisen ja toiminnan uskotaan erityisesti vaikuttavan. Useimmat vastaukset koskivat asuin- ja virkistysalueita, luontoarvoja tai merta.

"Lähialueella on Ristiniemen kylä, jossa on sekä vakinaista että loma-asutusta."

"Meren rannat ja asutus ovat aina herkkiä alueita."

"Meri ja luonto yleensä ovat herkkiä, mutta nämä asiat huomioiden hanke on tervetullut ao. paikalle."

"Ristiniemen kylän ja teollisuusalueen väliin jää hyvin kapea viherkaista, joka kovasti mietityttää, onko se riittävä ja otettu huomioon kaikissa suunnitelmissa."

"Rytäniemen kylä- ja luontoalueet"

"Koko Ristiniemen asuinalue, varsinkin Ristinimentien loppupää, joka on jo nyt teollisuuden puristuksissa kärsinyt melu- ja pölyhaitoista... Näkymät mereltä ja Katariinan kaupunkipuistosta. Ristiniemen kalastajakylä on todella vanhaa asutusta ja asukkaista suurin osa on alueella koko ikänsä asuneita tai jopa jo toista tai kolmatta sukupolvea. Tunnearvo kylää kohtaan on aivan eri kuin uudemmilla asuinalueilla. Omatarvekalastus; lähes joka talous kalastaa. Kalastus on ollut useiden perheiden elinkeino vielä joitain vuosia sitten."

"Kotkan saaren läntiset viihtymis- ja virkistysalueet, mm. Meripuisto ja Katariinan omakotitaloalue."

"Luonto ja asukkaat"

"Vesistö. Sen tila on jo huono ja huonontunut jätevedenpuhdistamon lisättyä kapasiteettia."

"Tiestö, liikenne, ulkoilualueet, asuminen."

Yksittäisinä herkkinä kohteina mainittiin muun muassa Santalahden lomakylä, Mussalon golfkenttä ja luonnontilainen Tuohipöllö-saari. Nykyisiä tieyhteyksiä pidettiin nykyisellään ruuhkaisiksi ja liikenteen päästöjen arvioitiin heikentävän elinympäristön laatua.

"Mutta epäilen, että se voi vaikuttaa negatiivisesti asumisviihtyvyyteen sekä alueella oleviin turistikohteisiin kuten Santalahti Holiday Resort ja Mussalon Golf-kenttä. Jos ilmansaasteet alueella lisääntyvät vähänkin, marjoja ja sienä ei enää voi poimia eikä syödä. Lisäksi ainoa satamaan johtava tie, Merituulentie, on jo nyt ruuhkainen, ja etenkin rekkojen aiheuttamat saasteet pilaavat ilman. Tie ei kestä enää yhtään lisäkuormitusta."

"Alueen asukkaat, heitä ei ole huomioitu missään vaiheessa. Maantieliikenne ja junaliikenteen suuret meluhaitat."

"Tuohipöllön merkitys rantavesineen on maisemallisesti ja virkistyskäytössä (kalastus) ainutkertainen. Rajaa Katariinan niemen näkymän sataman suuntaan."

"Ristiniemen asuin- ja loma-asumiseen. Mikäli aiheutuu hajuhaittoja, vaikuttaa se golfkentän toimintaan ja viihtyvyyteen."

"Tuohipöllön saaren linnusto"

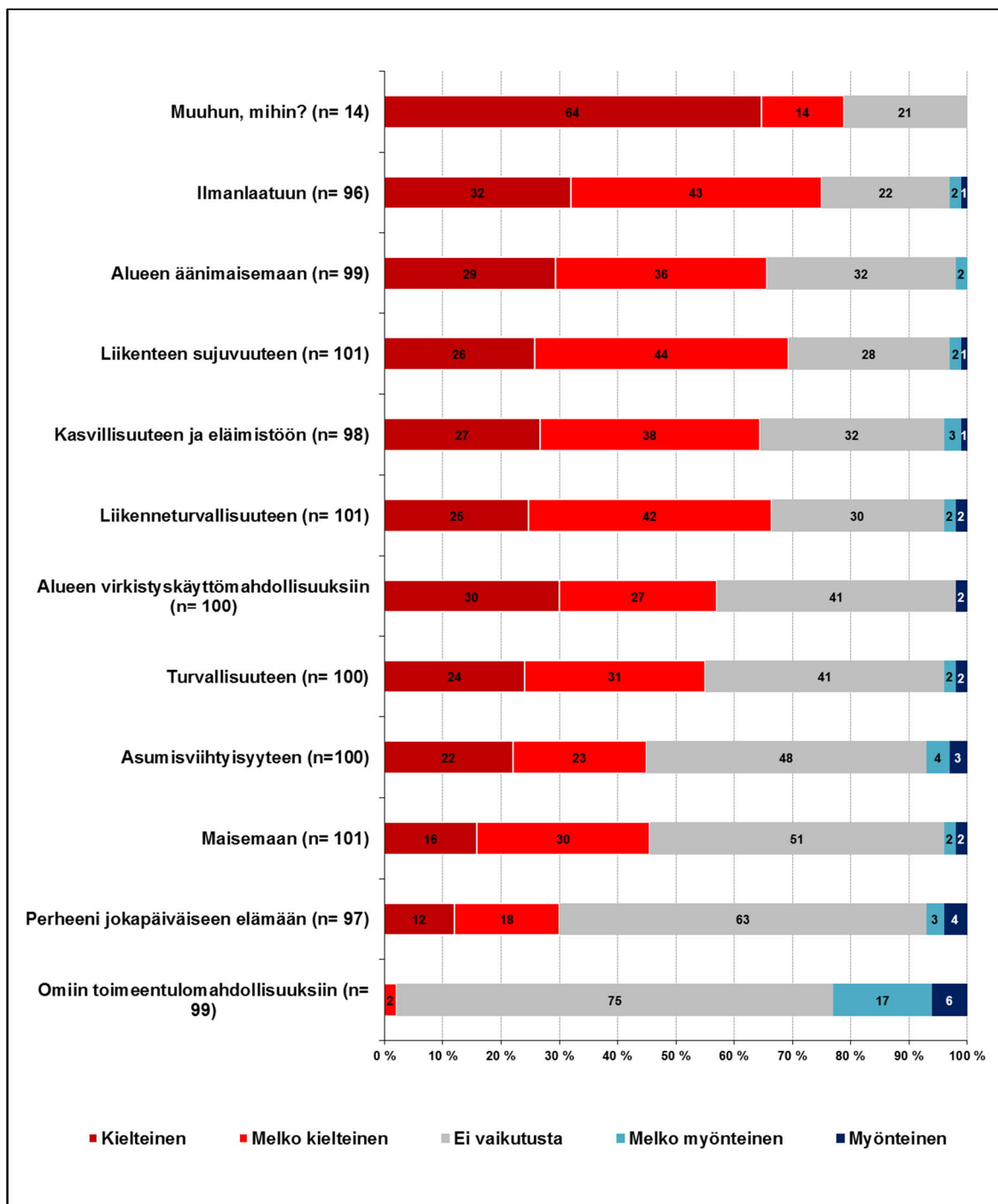
"Tuohipöllön saarella on suojelun kohteena olevia hyönteisiä."

3.3 Vastaajien arviot hankkeen vaikutuksista

Vastaajien näkemyksiä hankkeen vaikutuksista kerättiin neljällä strukturoidulla kysymyksellä. Lisäksi vastaajilla oli mahdollisuus esittää keinoja haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan suunniteltavan biojalostamon vaikutusten voimakkuutta 11 eri vaikutuskohteeseen. Ympäristövaikutuksiin painottuvat vaikutuskohteet on järjestetty alla olevassa kuvassa vastaajien arvioiden perusteella kielteisimmästä myönteisimpään (Kuva 6).

Keskimäärin kielteisemmiksi arvioitiin vastaajien itse esittämät vaikutukset ("Muuhun, mihin?"). Vastaajien esittämiä muita vaikutuksia on koottu taulukkoon 4. Kyselylomakkeessa esitetyistä vaikutuksista keskimäärin kielteisimmiksi arvioitiin vaikutukset ilmanlaatuun, alueen äänimaisemaan, liikenteen sujuvuuteen, kasvillisuuteen ja eläimistöön, sekä vaikutukset liikenneturvallisuuteen. Vastaajista 65–75 prosenttia arvioi edellä mainitut vaikutukset joko kielteisiksi tai melko kielteisiksi. Yli puolet vastaajista arvioi, että hankkeesta aiheutuu kielteisiä tai melko kielteisiä vaikutuksia alueen virkistyskäytömahdollisuuksiin ja turvallisuuteen. Toisaalta 63 vastaajista arvioi, ettei hankkeella ole vaikutuksia perheen jokapäiväiseen elämään. Eniten myönteisiä vaikutuksia arvioitiin kohdistuvan omiin toimeentulomahdollisuuksiin.

Kuva 6. Vastaajien arviot suunnitellun biojalostamon vaikutuksista (n= 14–101). Vaikutukset on järjestetty kielteisimmästä myönteisimpään.

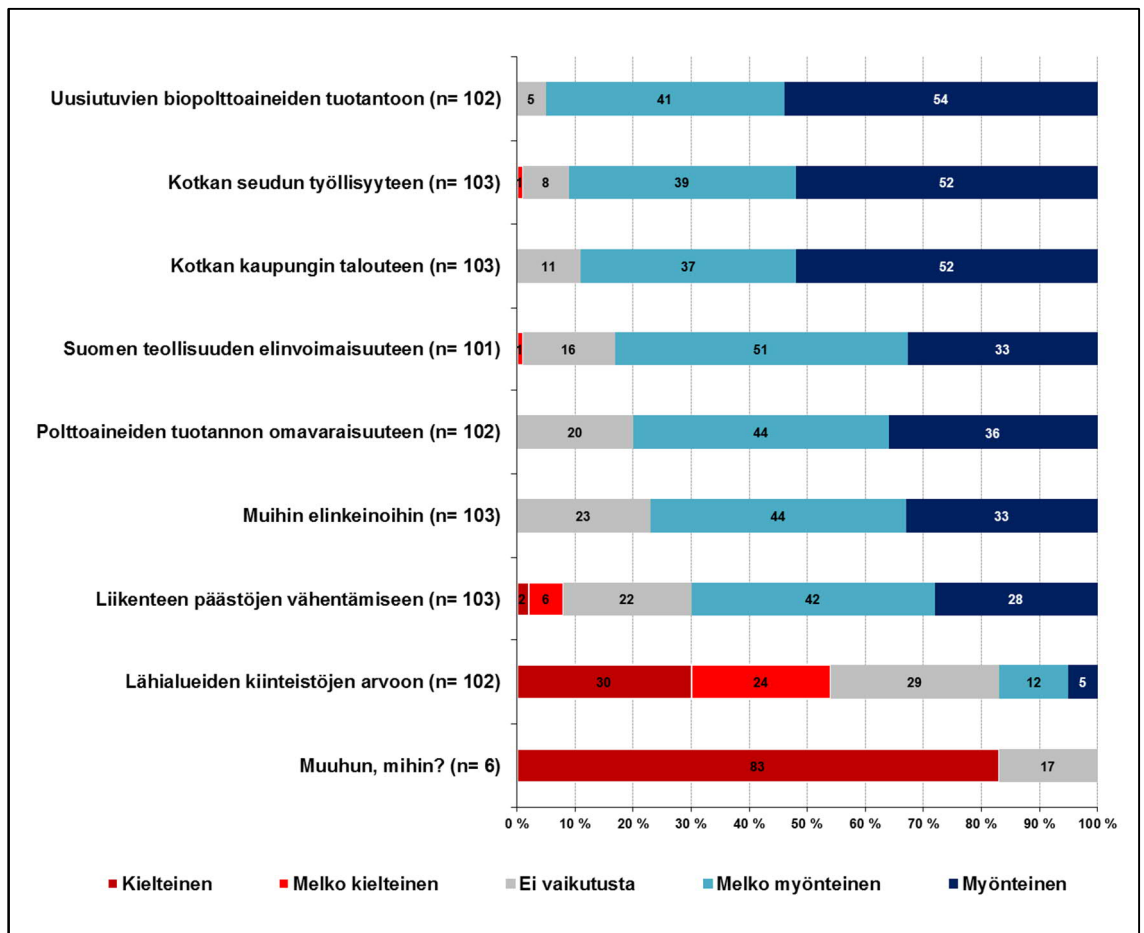
Taulukko 4. Vastaajien esittämiä muita kielteisiä vaikutuksia, joita hankkeesta arvioitiin aiheutuvan.

Vaikutus
- Alueella olevien kiinteistöjen arvon lasku - Vaikutukset alueen imagoon asuinalueena - Hajuhaitat - Vaikutukset ihmisten terveyteen - Meluvaikutukset - Rakentamisen aikainen melu - Vaikutukset Katariinan Meripuistoon ja Sapokkaan - Vaikutukset matkailuun - Vaikutukset vedenlaatuun - Valosaasteen lisääntyminen

Vastaajia pyydettiin arvioimaan suunniteltavan biojalostamon yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Kyselylomakkeessa oli esitetty kahdeksan yhteiskunnallista ja taloudellista vaikutusta, joiden voimakkuutta pyydettiin arvioimaan. Vastaajilla oli myös mahdollisuus esittää jokin muu vaikutus. Vaikutukset on järjestetty alla olevassa kuvassa myönteisimmästä kielteisimpään (Kuva 7). Eri vaikutukset arvioitiin pääosin myönteisiksi. Myönteisimmiksi arvioitiin vaikutukset uusiutuvien biopolttoaineiden tuotantoon, vaikutukset Kotkan seudun työllisyyteen ja vaikutukset Kotkan kaupungin talouteen. Näissä peräti 89–95 prosenttia vastaajista arvioi vaikutusten olevan melko myönteisiä tai myönteisiä. Pääosin myönteisiksi arvioitiin myös vaikutukset Suomen teollisuuden elinvoimaisuuteen, polttoaineiden tuotannon omavaraisuuteen, muihin elinkeinoihin, sekä liikenteen päästöjen vähentämiseen.

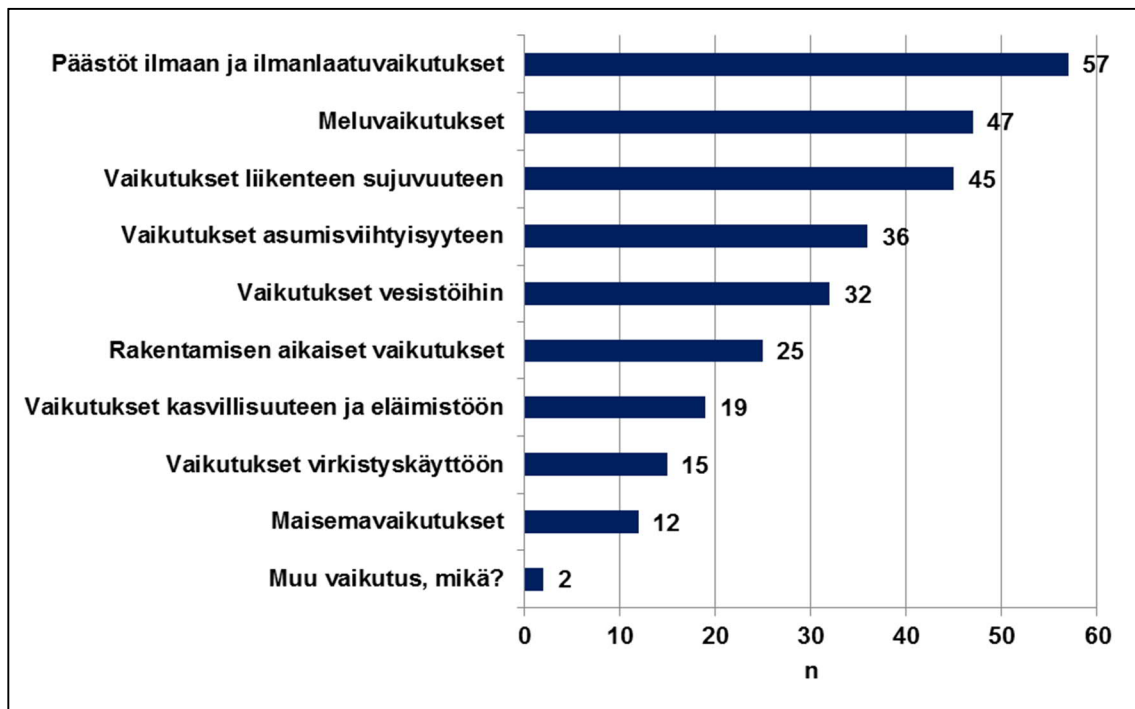
Kielteisimmiksi arvioitiin vaikutukset lähialueen kiinteistöjen arvoon. Vastaajat, joiden asunto tai loma-asunto sijoittui hankealueen lähistölle, arvioivat kiinteistöjen arvoon kohdistuvat vaikutukset kielteisemmäksi kuin muut vastaajat.

Muina vaikutuksina mainittiin esimerkiksi asuntojen myynnin vaikeutuminen, kielteiset vaikutukset imagoon hajuhaittojen vuoksi, pelastuslaitoksen ja poliisin kuormittuminen, liikenteen lisääntymisestä seuraavat kielteiset vaikutukset, sekä kielteiset vaikutukset Katariinan merimaisemaan.

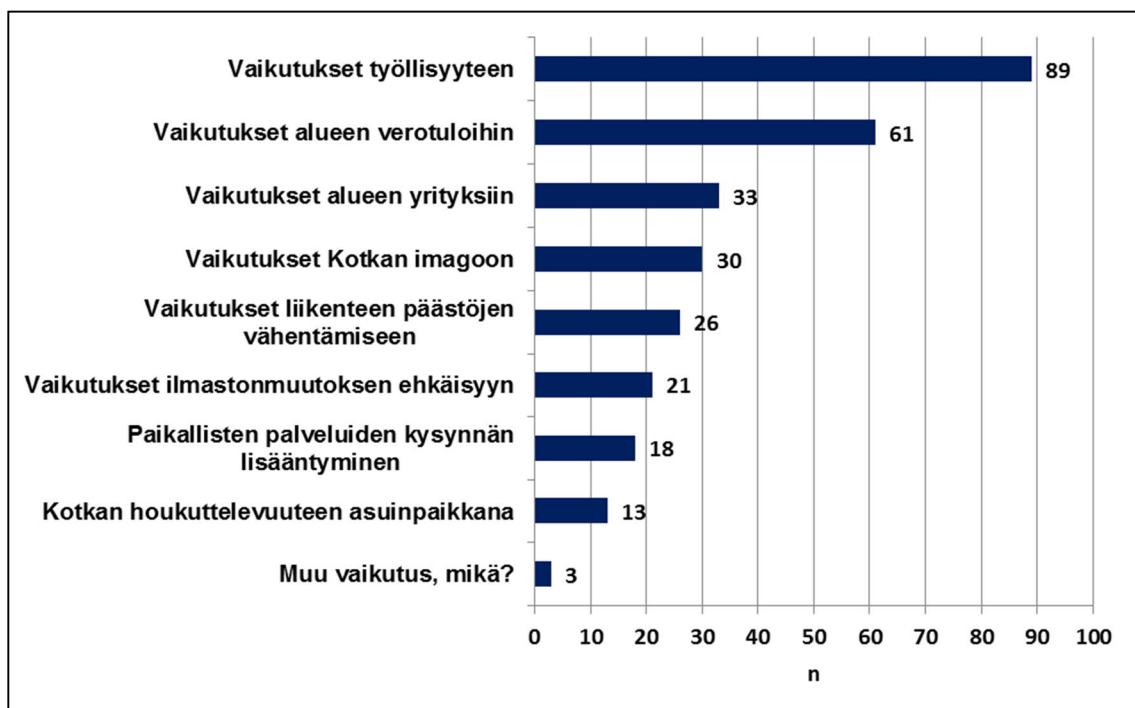
Kuva 7. Vastaajien arviot suunnitellun biojalostamon yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista (n= 6–103). Vaikutukset on järjestetty myönteisimmistä kielteisimpään.

Vastaajilta kysyttiin hankkeen kielteisistä vaikutuksista ja heillä oli mahdollisuus valita eri vaihtoehtoista kolme mielestään merkittävintä kielteistä vaikutusta. Lisäksi vastaajat voivat valita vaihtoehdon ”Muu vaikutus, mikä?”. Vastaukset jakautuivat melko tasaisesti eri vaikutusten välillä, etenkin verrattaessa aiempiin vastaaviin kyselyihin (Kuva 8). Eniten valintoja kohdistui päästöihin ilmaan ja ilmanlaatuvaikutuksiin, meluvaikutuksiin, sekä liikenteen sujuvuuteen kohdistuviin vaikutuksiin. Päästöt ilmaan ja ilmanlaatuvaikutukset valitsi noin 59 prosenttia kysymykseen vastanneista. Vähiten valintoja kohdistui hankkeen maisemavaikutuksiin ja vaikutuksiin virkistyskäyttöön, mikä saattaa johtua siitä, että hankealue sijoittuu teolliseen ympäristöön. Muina kielteisinä vaikutuksina mainittiin hajuhaitat.

Kuva 8. Biojalostamon merkittävimmät kielteiset vaikutukset (n= 97).

Kielteisten vaikutusten lisäksi vastaajia pyydettiin arvioimaan myös hankkeen merkittävimpiä myönteisiä vaikutuksia valitsemalla kolme myönteisintä vaikutusta eri vaihtoehtojen joukosta. Useimmat vastaajat valitsivat merkittävimmiksi myönteisiksi vaikutuksiksi vaikutukset työllisyyteen ja vaikutukset alueen verotuloihin. Työllisyysvaikutukset valitsi peräti 88 prosenttia vastaajista ja vaikutukset alueen verotuloihin 60 prosenttia vastaajista. Muina vaikutuksina mainittiin esimerkiksi vaikutukset Suomen innovaatiokenttään.

Kuva 9. Biojalostamon merkittävimmät myönteiset vaikutukset (n= 101).

3.4 Haitallisten vaikutusten lieventämiskeinot

Keinoja ehkäistä tai vähentää hankkeesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia kartoitettiin avoimella kysymyksellä. Erilaisia lieventämiskeinoja ehdotti noin puolet vastaajista. Vastausten perusteella erilaiset lieventämiskeinot voidaan ryhmitellä seitsemään pääteemaan, joita olivat 1) huolellinen suunnittelu ennen hankkeen toteutusta, 2) tiedottaminen ja sidosryhmäyhteistyö, 3) melu, 4) ilmanlaatu, 5) liikennejärjestelyt, 6) turvallisuus ja 7) maisema. Mainintoja sai erityisesti liikennejärjestelyt ja vastauksista kävi ilmi tyytymättömyys nykyisen liikennemäärän aiheuttamiin häiriöihin ja vaikutuksiin. Alla on esitetty esimerkkejä avovastauksista ryhmiteltynä kuuteen teemaan.

1) Huolellinen suunnittelu ennen hankkeen toteutusta

"Huolellisella suunnittelulla voitaneen vaikuttaa rakentamisen aikaisiin häiriöihin."

"Huolellinen suunnittelu ottamalla kaikki asiat huomioon."

"Ennalta suunnittelulla, ei myöhemmin tehtävillä valituksilla"

"Hyvällä suunnittelulla. Erityisen toivottavaa olisi, että tehdas olisi mahdollisimman meluton ja päästötön. Tämä edesauttaisi asumisviihtyvyyttä ja ilmanlaatu pysyisi hyvänä."

"...ennen kaikkea alueen ympäristövaikutusten arviointi ja ennaltaehkäisevät toimet, että luonto säilyy"

"Panostamalla ja edelleen kehittämällä tekniikkaa, jolla varmistetaan mahdollisimman pienet ympäristöhaitat ja riskitekijät."

2) Tiedottaminen ja sidosryhmät

"Avoimella tiedotuksella alueen asukkaille ja muille sidosryhmille"

"Keskustelemalla Ristiniemen asukkaiden ja asukasyhdityksen kanssa. Ottaa asukkaiden mielipiteet huomioon."

"Lähiasukkaiden kuunteleminen ja aktiivinen viestintä"

"Ottamalla alueen asukkaat paremmin huomioon. Asukkaiden asumisviihtyvyydestä pidettävä huolta eikä jättää niitä puheiden tasolle"

3) Melu

"Laitoksen sekä pääasiassa sen aiheuttaman liikenteen meluvaikutukset pitää minimoida koko seudun alueelta siten, että melutasot ovat jopa pienemmät kuin nykyisellään. Tämän pitäisi koskea siis Hyväntuulentietä, Merituulentietä ja mahdollisesti vieressä kulkevaa rataa."

"Suunnitellut melua aiheuttavat työt, kuten räjäytykset, kannattaa aikatauluttaa hyvin. Mahdollisimman hyvin virka-aikaan ja säännöllisesti. Säännölliset ajat helpottavat asian käsittelyä."

"... onhan Kotkaan tullessa kiva katsella kuinka pellot on suojattu meluaidoin ja toiset alueet oikein tupla aidoilla, mutta siellä missä on Kotkan suurin ja Kotkalle tärkein raskas liikenne on järjen juoksu loppunut. Tällä hetkellä on jo junaliikenne niin suurta että asukkaista tuntuu öisin, että asumme varikolla. 24/7."

"Meluvaikutuksia otettava huomioon rakentamalla melusuojuuksia ym."

"Rakennussuunnittelussa tulisi ottaa huomioon lähialueen asukkaat. Ristinien kylä on jalostamon naapuri. Koska jalostamon sijoituspaikka on kylästä suoraan etelään, sijoittuu se käytännössä niin että väliin jää osittain vesialue. Suunnittelussa tulisi ottaa tämä myös huomioon, koska etenkin ääni kulkee vettä pitkin hyvin. Esimerkiksi äänekkäät pumpput ym. sijoitettaisiin äänieristettyihin rakennuksiin. Valaistuksen merkitys korostuu, koska valosaasteen määrä saattaa olla merkittävä. (Ei korkeita valotolppia valaisemaan vuorokauden ympäri sekä suuntaus pois kylästä)."

4) Ilmanlaatu

"Erityisen toivottavaa olisi, että tehdas olisi mahdollisimman meluton ja päästöton. Tämä edesauttaisi asumisviihtyvyyttä ja ilmanlaatu pysyisi hyvänä"

"Päästöt ilmaan ja ilmanlaatuvaikutukset otettava huomioon (käytettävä parasta tekniikkaa)."

"Laitossuunnittelun riittävä valvonta. BAT-prosessit, tiukat lupaehdot melulle ja ilmansaasteille"

"Nyky aikaisten prosessien käyttäminen tuotannossa. Tiukka ilmanlaadun ja melun seuranta."

5) Liikennejärjestelyt

"Kotkan kaupungin tulisi hoitaa infra sellaiseen kuntoon että esim. mahdolliset liikennevaikutukset olisivat vähäiset."

"Kotolahden ratapihan laajennus heti käyntiin"

"Liikenteen sujuvuus on ehkä yksi tekijä, mikä tulee muuttumaan. Vaikutus tosin tulee olemaan varmasti kausiluontoista. Kannattaa kuitenkin käyttää hyvää aikaa liikennejärjestelyjen suunnitteluun."

"Liikenneväylien parantamien, nykyiset riittämättömät uudelle liikenteelle."

"Liikennejärjestelyt riittävälle tasolle jo nyt ruuhkaiselle Mussalontielle/Merituulentielle."

"Huomioikaa Merituulentien ja Mussalontien risteyksen liikennevalot; toimivat täysin epäsäännöllisesti, katkovat liikennettä mielivaltaisesti. Raskas liikenne ei mene joustavasti läpi."

"Hoitamalla kuljetukset mahdollisimman suurelta osin laivoilla ja lisäksi rautateitse."

"Suurimmat haitat tapahtuvat jo nyt ruuhkautuneen autoliikenteen lisääntyminen. Uusi sujuva tie alueelle tulisi rakentaa Hirssaaren suunnasta."

6) Turvallisuus

"Kotkan kaupungin ympäristö- ja turvallisuusasiantuntijoiden mukaanotto jo suunnitteluvaiheessa = kokonaisturvallisuus."

"Väestönsuojia paljon lisää, nykyinen (1 kpl) ei riitä"

"Lisäksi mahdollisiin nestemäisiin päästöihin kiinniteltävä erityistä huomiota ja varauduttava niiden torjuntaan"

"Käsittelyt pitäisi tapahtua ja jätealtaat olla suljetuissa tiloissa"

"Kemikaalien kuljetukset, käsittely ja onnettomuuteen varautumin yhteisten turvallisuusharjoitusten muodossa auttaisi asukkaita ymmärtämään riskien todennäköisyyden ja toiminnan onnettomuuden sattuessa."

7) Maisema

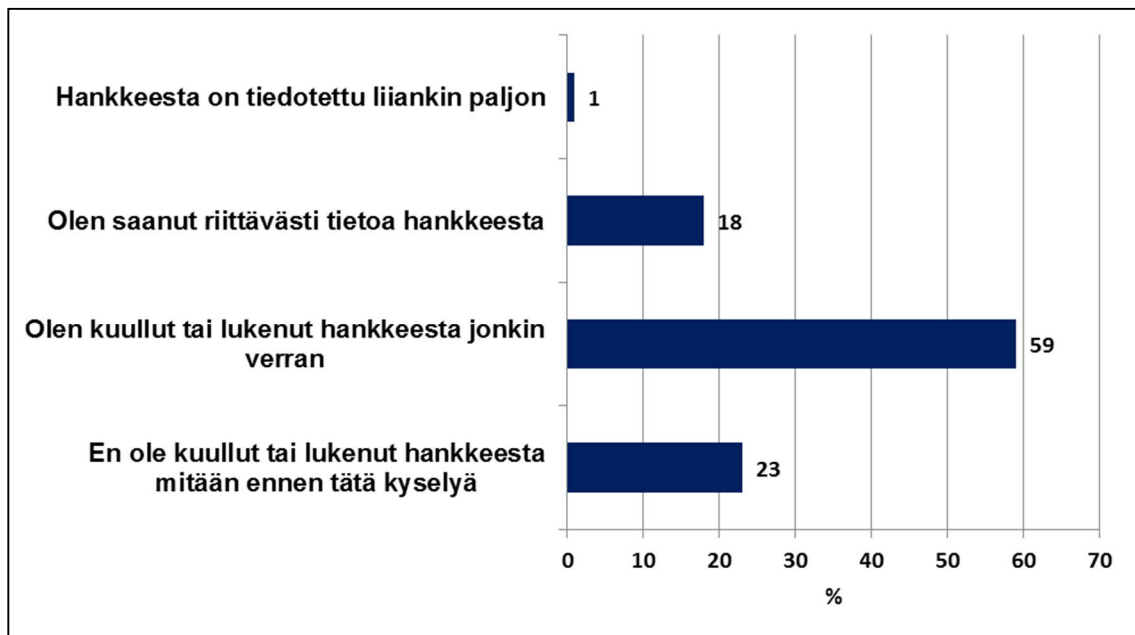
"Tutkittava mahdollisuutta sijoittaa laitos, rakennukset ja laitteet kauemmas vesirajasta eikä aivan meren rantaan, nykyisen vesialueen täytön päälle. Nyt esitetyn hankealueen mukaan laitos sijaitsisi suoraan asutusalueen eteläpuolella, muutaman sadan metrin päässä, välissä ainoastaan vesi. Kaikki rakennukset ja laitteet tulevat selvästi esille niin asutusalueelle kuin Katariina puistoon, eikä muodostu lainkaan luonnollista suojavyöhykettä. Suuri muutos maisemaan ja asutuksen kannalta merkittävä muutos nykytilanteeseen jossa teollisuus on "Tuohipöllön saaren ja voimalaitoksen penkan" takana. Tutkittava mahdollisuus sijoittaa laitos esim jo puretun voimalaitoksen alueelle jolloin se ei olisi suoraan näkyvillä ja muodostuisi ainakin vähäinen suojavyöhyke."

"Sijoittuminen aivan rantaan: maisema, melu, päästöt. Suojaseinät ja siirto kauemmas veden rajasta."

3.5 Hankkeesta tiedottaminen

Hankkeen viestinnän onnistumista arvioitiin strukturoidun kysymyksen avulla. Vastaajilta tiedusteltiin ovatko he saaneet mielestään riittävästi tietoa hankkeesta. Viestinnän kehittämiseksi vastaajilta tiedusteltiin mistä asioista ja miten he toivoisivat jatkossa saavansa lisää tietoa.

Suurin osa (77 %) vastaajista oli kuullut hankkeesta ennen kyselyyn vastaamista (Kuva 10). Noin joka neljäs vastaaja (23 %) kuuli hankkeesta vasta kyselylomakkeen saatuaan. Tämän perusteella hankkeesta tiedottaminen on onnistunut vähintään kohtuullisesti. Tulosten perusteella aktiivista hankkeesta tiedottamista on suositeltavaa jatkaa, koska vasta noin joka viides (18 %) arvioi saaneensa riittävästi tietoa hankkeesta.

Kuva 10. Vastaajien arviot kysymykseen "Oletteko saanut hankkeesta riittävästi tietoa?" (n=102).

Asiat, joista toivottiin saavan jatkossa lisää tietoa, liittyivät useimmiten hankkeen aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin ja ihmisten elinympäristön muuttumiseen. Vastaajia kiinnostivat erilaiset ympäristövaikutukset, joista suurinta osaa käsitellään YVA-selostuksen yhteydessä. Tällaisia aiheita olivat esimerkiksi melu-, ilmanlaatu-, haju-, liikenne-, maisema-, turvallisuus- ja vesistövaikutukset. Vastaajat saavat vastauksia useimpiin heitä askarruttaneisiin kysymyksiin hankkeen vaikutuksista syksyllä 2018 YVA-selostuksen valmistuttua.

"Haju- ja meluhaittojen hallinta, Kymen Veden jätevesipuhdistamon kapasiteetti"

"Kuinka laitos vaikuttaa ympäristöön, melua? Ilmanlaatu?? Satunnaisia hajuhaittoja? Paljonko liikenne lisääntyy lähialueilla?"

"Miten biojalostamo vaikuttaa Ristiniemeen asuinalueena"

"Jätevirroista ja niiden hajuhaitoista. Kuinka puhdistus tapahtuu? Riittääkö Kymen veden puhdistuskapasiteetti? Kannattaisiko hajuhaittoja ennaltaehkäistä?"

"Onko vastaavaa tehdasta jossainpäin Suomea käytössä ja mitä alueen asukkaat ovat siitä mieltä? Melusta, päästöistä ja miten ne vaikuttavat asumisviihtyvyyteen ja ympäröivään luontoon."

"Kaikista mahdollisista haittavaikutuksista. Minkälaisia päästöjä on mahdollista päästä vesistöön tai ilmastoon."

"Liikennejärjestelyt, meluhaitat, hajuhaitat ja myrkyllisyys, vesistöpuhdistus."

"Tuleeko jalostamosta haju- tai meluhaittoja? Kärsiikö alueen kalalajit? Kuinka maisema muuttuu?"

"Miten turvataan vaarallisten aineiden kuljetus asuinalueiden läpi niin, ettei esim. Mäntyharjun kaltaista onnettomuutta pääse tapahtumaan. Norssalmen ja Mussalon välisellä rataosuudella vaarallisia aineita kuljetetetaan aivan Hirssaaren ja Rytäniemen vieressä. Miten suojataan väestö mahdollisen onnettomuuden varalta?"

"Mahdollisista ympäristövaikutuksista sekä lähialueen viihtyvyyteen ja meluun liittyvistä haitoista rakennusvaiheessa sekä sitten kun biojalostamo on valmis ja käytössä"

Lisää tietoa toivottiin myös hankkeen tulevista vaiheista ja aikataulusta.

"Mahdollinen rakennusaikataulu"

"Hankkeen mahdollisesti toteutuessa sen etenemisvaiheista"

"Mahdollisimman ajantasaista tietoa hankkeen etenemisen aikana"

"Tilaisuuksista, hankkeen etenemisestä, myös muilta sidosryhmiltä (Liikennevirasto / Liikenneministeri, Kotkan kaupunki)."

"Kaikista hankkeen vaiheista tulisi tiedottaa säännöllisesti esim. paikallislehdissä."

Biojalostamon yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista kaivattiin yksityiskohtaisempaa tietoa.

"Työllisyysvaikutus suoraan ja välillisesti."

"...tarvittaisiin lisää tietoa laitoksen työllistävästä vaikutuksesta ja sen niin kaupungille kuin Suomelle tulevista taloudellisista vaikutuksista. Kotka, kuten koko Suomi tarvitsee korkean teknologian teollisuutta. Osaamista varmaan on mutta se on toteutettava ympäristöarvot ja asukkaat huomioon ottaen, ei ainoastaan teollisuuden taloudellisilla päätöksillä. Tämä on varmasti saavutettavissa jos niin halutaan."

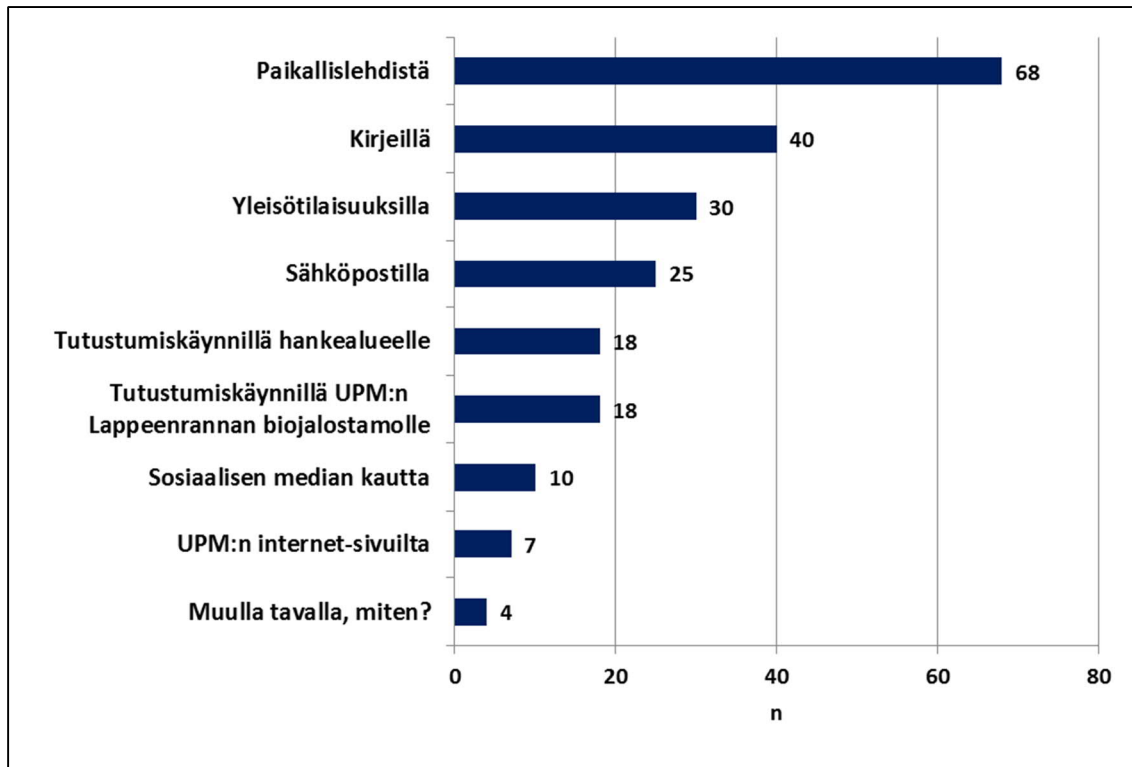
"Mahdollisista uusista työpaikoista"

Hankkeen yhteisvaikutukset herättivät kiinnostusta. Satama- ja teollisuusaluetta toivottiin käsiteltävän yhtenä kokonaisuutena, mikä selkeyttäisi hankkeita sidosryhmien suuntaan.

"Biojalostamon lisäksi Hamina-Kotkan satama-alue muine teollisuusalueineen tulisi selvittää niiden tulevaisuus yhtenä kokonaisuutena. On melkoinen vaatimus viranomaisilta, että Ristiniemen asukkaat ovat jo yli kymmenen vuoden ajan joutuneet seuraamaan ja kommentoimaan heidän elinympäristönsä vaikutuksia, joita on ollut jo hyvin paljon. Nytkin on tilanne tämän YVA menettelyn rinnalla se, että minulla ei ole selvää käsitystä, miten kaavoitus alueen kohdalla on menossa, aikaisemmista toiminnoista puhumattakaan..."

Kyselyssä tiedusteltiin millä keinoilla vastaajat toivoisivat jatkossa saavansa tietoa biojalostamon rakentamisesta tai toiminnasta. Selkeästi suosituin tapa oli tiedonsaanti paikallislehden kautta (Kuva 11). Muita suosituimpia tapoja olivat kirjeitse ja sähköpostitse

tapahtuva tiedotus, sekä yleisötilaisuudet. Tutustumiskäyntiä hankealueelle ja UPM:n Lappeenrannan biojalostamolle toivoi 18 vastaajaa. Muina keinoina mainittiin reilusti etukäteen tapahtuva tiedotus kaupunkilehdessä ja yhteydenotot puhelimitse. Lisäksi esitettiin, että hankevastaava keräisi hankealueesta 2–3 kilometrin etäisyydellä sijaitsevien asukkaiden, asunto-osakeyhtiöiden ja yhdistysten yhteystiedot, joita voisi hyödyntää tiedottamisessa.

Kuva 11. Vastaajien toiveet eri tiedonsaantitavoista (n=102).

3.6 Hankkeeseen suhtautuminen ja yleiset kommentit

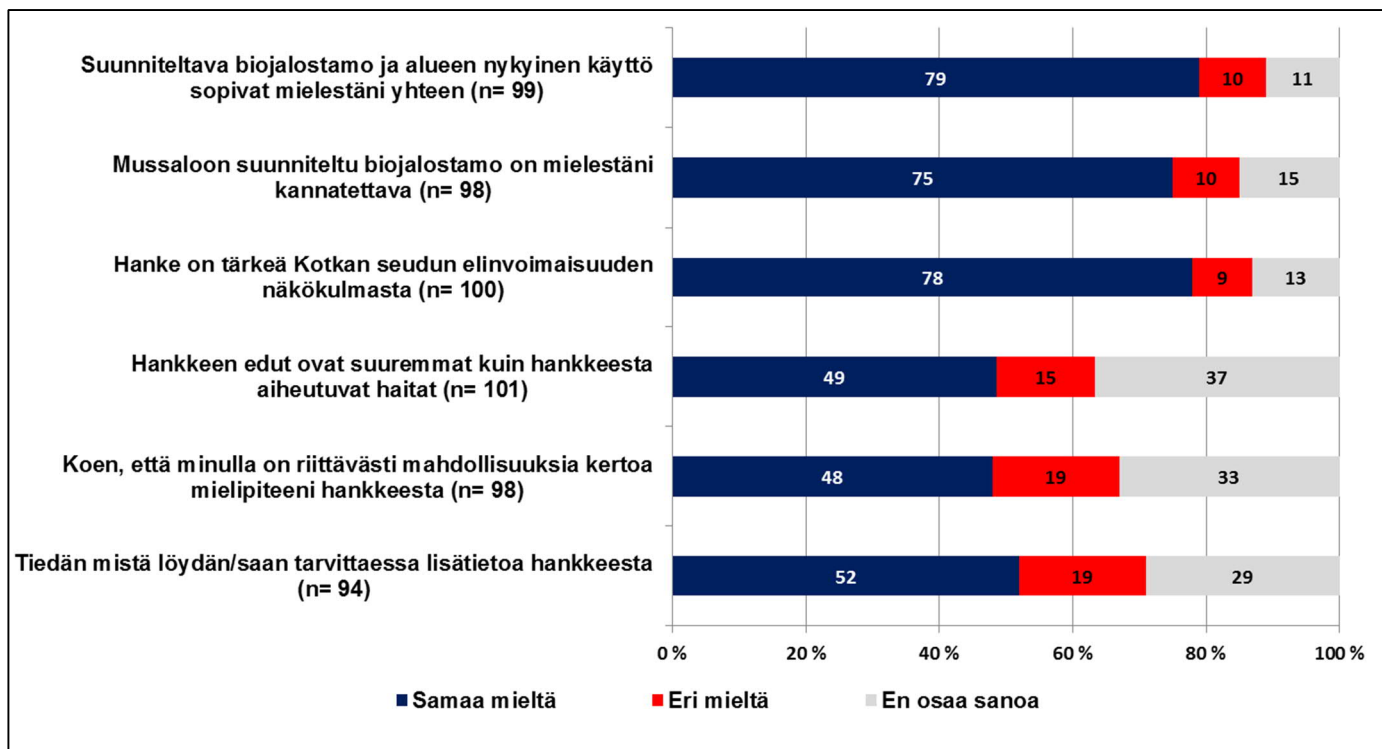
Asukkaiden ja muiden sidosryhmien suhtautumista hankkeeseen selvitettiin strukturoidun kysymyksen avulla. Vastaajille esitettiin kuusi hanketta koskevaa väittämää, joihin vastaajilla oli mahdollisuus ottaa kantaa valitsemalla mielipidettään vastaava vaihtoehto (Kuva 12).

Suurin osa vastaajista (79 %) arvioi, että suunniteltava biojalostamo ja alueen nykyinen käyttö sopivat yhteen. Hanketta piti kannatettavana kolme neljästä (75 %) vastaajasta ja joka kymmenes suhtautui hankkeeseen kielteisesti. Hankealueen lähellä, alle kahden kilometrin etäisyydellä asuvat vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat suhtautuivat hankkeeseen muita vastaajia kielteisemmin. Alueella vähemmän aikaa (0–10 vuotta) asuneet tai loma-asunnon omistaneet vastaajat suhtautuivat hankkeeseen hieman muita vastaajia myönteisemmin.

Suurin osa vastaajista piti hanketta tärkeänä Kotkan seudun elinvoimaisuuden näkökulmasta. Noin puolet vastaajista arvioi hankkeen edut suuremmiksi kuin hankkeesta aiheutuvat haitat. Kaikilla vastaajilla ei ollut vielä selkeää näkemystä etujen ja haittojen välisestä suhteesta, sillä noin joka kolmas (37 %) valitsi vaihtoehdon ”En osaa sanoa”.

Puolet vastaajista (48 %) arvioi, että heillä on riittävästi mahdollisuuksia kertoa mielipiteensä hankkeesta. Hankkeeseen myönteisesti suhtautuvat vastaajat arvioivat keskimäärin muita vastaajia useammin, että heillä on riittävät mahdollisuudet kertoa mielipi-

teensä hankkeesta. Noin joka toinen vastaaja (52 %) arvioi tietävänsä mistä löytää/saa tarvittaessa lisätietoja hankkeesta.

Kuva 12. Vastaajien suhtautuminen biojalostamoa koskeviin väittämiin. (n=94–101).

Vastaajilta tiedusteltiin mitä asioita he toivovat otettavan huomioon biojalostamon suunnittelussa. Vastaajilla oli mahdollisuus tehdä täydentäviä merkintöjä kyselyn ohessa lähetetyn hanketiivistelmän karttoihin. Vastaukset painottuivat hankkeen ympäristövaikutuksiin ja haitallisia vaikutuksia lieventäviin keinoihin, joita on käsitelty aikaisemmin tässä raportissa. Biojalostamo toivottiin suunniteltavan siten, että ympäristövaikutukset jäisivät mahdollisimman pieniksi. Useimmissa vaikutuksissa mainittiin mahdolliset liikenne-, melu-, maisema-, turvallisuus- tai hajuvaikutukset. Erityisesti liikennejärjestelyjen suunnitteluun toivottiin kiinnitettävän huomiota.

"Huomioitava terveydelliset ja ympäristölliset vaikutukset ihmisiin ja asumisviihtyvyyteen. Ääni- ja hajuhaitat."

"Kartoitus alueen kasvillisuudesta ja eliöstöstä ja seuranta jalostamon valmistuttua. Mahdollisimman hyvät tiejärjestelyt turvallisuuden takaamiseksi maantiellä, jota rekat tulevat käyttämään."

"Lauhdevesiputki Tuohipöllön eteläpuolelle. Valosaasteen eliminointi. Merkittävään "hajupölyhdyksiin" äänivaroitin."

"Olen ymmärtänyt, että vieressä olevat satama, kemikaalivarasto, sähkö ja jätevedenpuhdistamo sekä rautatie ovat erityisen hyvä asia. Todennäköisesti teollisuuden näkökulmasta erinomainen paikka ja kannatettava. Naapurit kun otetaan ihan oikeasti huomioon, eikä vain tehdä kuulemisia niin uskon, että tästä tulee ihan kannatettava myös ristiniemeläisten keskuudessa."

"Mahdolliset työt suunniteltaisiin siten, että meluhaitat olisivat mahdollisimman vähäiset. Mahdollinen laitos suunniteltaisiin siten, että sen tulevat ympäristöhaitat olisivat vähäiset (melu, päästöt ja toiminnalliset, kuten liikenne)."

"Maisema, ilmanlaatu, melu. Rakentakaa se Suomalaisella rakennusyhtiöllä."

"Näkisin hankekuvauksessa esitetyn lisäalueen huomattavasti järkevämmäksi sijoituspaikaksi kuin nykyinen hankealue. Nykyinen hankealue taas tarpeen mukaan lisäalueeksi. Tällä tavoin jalostamo sopeutuisa alkuvaiheessa maisemaan paremmin sekä jäisi osittain Ristiniemen kallioalueen katveeseen ja integroituisi nykyiseen satama-/teollisuusalueeseen. Nykyisellään hankealue on rakennuskelvotonta ja vaatii mittavat massanvaihtotyöt ennen rakennustöiden aloittamista, mikä lisää olennaisesti rakennusaikaista häiriötä alueella."

"Kotkan kaupungin ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen olisi syytä ottaa huomioon liikenteen, erityisesti raskaanliikenteen kasvu jo nykyisellään kapasiteettinsa ylittäneellä Merituulentiellä. Hanke toteutuessa lisää raskaanliikenteen määrää huomattavasti Mussalon satama-/teollisuusalueelle. Vaihtoehtoisten väylien tai nykyisten väylien perusteellinen parantaminen tulee mielestäni ottaa käsittelyyn biojalostamohankkeen käsittelyn yhteydessä."

"Toivoisin, että lähialueen asukkaiden mielipiteet vaikuttaisivat rakennusten ja liikenteenohjauksen suunnittelussa alueelle niin, että jalostamo aiheuttaisi mahdollisimman vähän melua ja ilmanlaatua heikentäviä haittoja."

"Toivon myös että alueen liikennejärjestelyt paranee jo nyt ruuhkainen, kovalla kulutuksella oleva Merituulentie tarvitsee panostusta lisääntyvään liikenteeseen. Meluesteen parantaminen Takakylän alueen ja liikenteen/jalostamon väliin on tarpeen."

"Tärkeimmät: Turvallisuus asukkaille lähialueilla, ei haju- ja meluhaittoja, ei päästöjä vesistöön, ei liikenneongelmia, tie/rautatieliikenne, ei pölypäästöjä, ei raaka-ainepölyjä myrskylläkään. Vallitseva tuulensuunta on lounas eli Mussalosta tuulee Kotkan saaren suuntaan melko usein."

Kyselylomakkeen viimeisessä kohdassa vastaajilla oli mahdollisuus ilmaista muita kommentteja ja huomioita kyselyn toteuttajalle ja/tai hankevastaavalle. Vastauksissa toivottiin erityisesti aktiivista tiedottamista hankkeen tulevaisuissa vaiheissa. Lisäksi toivottiin paikallisen työvoiman hyödyntämistä hankkeessa. Lähiasukkaihin kohdistuvia haittoja toivottiin kompensoitavan alueen infrastruktuuria parantamalla.

"Avointa ja suoraselkeistä keskustelua ja tiedotusta hankkeesta koko mahdollisen projektin ajan."

"Hyvää, moninaista tiedottamista suunnittelun, rakentamisen ja toiminnan aikana."

"Toivoisin avointa keskustelua / tiedottamista hankkeesta."

"Minulla ei ollut tietoa hankkeesta. Siitä olisi pitänyt ilmoittaa jossain paremmin!"

"Mikäli jokin päästö tapahtuu ilmastoon, se, että lähialueen asukkaat saavat sen nopeasti tietää jollakin keinolla."

"Olen hankkeen puolella, mutta toivon että se toteutetaan laadukkaasti ja ympäristöä kunnioittaen!"

"Mahdollisimman paljon paikallista työvoimaa rakentamiseen sekä myöhemmin toimintaan."

"Sijoittakaa alueemme infraan haittojen kompensationsa."

Taustaa ja toteuttamistapa

UPM-Kymmene Oyj suunnittelee biojalostamoa Kotkan Mussaloon. Suunnitellussa laitoksessa voidaan käyttää erilaisia raaka-aineita fossiilisia polttoaineita korvaavien biopolttoaineiden tuotantoon. Kapasiteetiltaan laitos tuottaa enintään 700 000 tonnia vuodessa nestemäisiä biopolttoaineita tai -kemikaaleja. Suunnitellut päätuotteet ovat uusiutuva diesel, nafta ja kerosiini. Hankkeesta on meneillään esisuunnitteluvaihe, jonka kanssa samanaikaisesti toteutetaan YVA-menettely. Osana hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) toteutettiin kysely alueen asukkaille ja muille asianosaisille. Kyselyllä selvittiin asukkaiden ja muiden sidosryhmien arvioita hankkeesta ja sen vaikutuksista. Vaikutusten arvioinnista ja kyselyn toteuttamisesta vastasi Pöyry Finland Oy.

Kysely toteutettiin posti- ja internet-kyselynä. Postikysely lähetettiin kaikkiin kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitseviin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin (233 kappaletta). Lisäksi kysely postitettiin satunnaisotannalla 2–3 kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitseviin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin (267 kappaletta). Yhteensä kyselylomakkeita lähetettiin 500 kappaletta. Kyselylomake (liite 1) sisälsi yhteensä 21 kysymystä. Asukaskyselyn yhteydessä lähetettiin hanketiivistelmä ja tietoa ympäristövaikutusten arvioinnista.

Vastaajien taustatiedot

Kyselylomakkeita palautui postitse yhteensä 77 kappaletta ja sähköisiä vastauksia saatiin yhteensä 27 kappaletta, eli yhteensä vastauksia saatiin 104 kappaletta. Aikaisempiin YVA-hankkeiden yhteydessä toteutettuihin postikyselyihin verrattuna vastausaktiivisuutta voidaan pitää melko alhaisena.

Kyselyyn vastasi hieman enemmän miehiä (57 %) kuin naisia (43 %). Kyselyllä tavoitettiin eri ikäryhmiin kuuluvia henkilöitä. Kuten usein vastaavissa kyselyaineistoissa nuoret vastaajat olivat aineistossa todelliseen väestörakenteeseen nähden aliedustettuja ja iäkkäämmät vastaajat yliedustettuja. Noin kolme neljästä vastaajasta oli yli 50-vuotiaita. Vastaajista valtaosa oli vakituisia asukkaita (97 vastaajaa) ja vain pieni osa vapaa-ajan asukkaita (9 vastaajaa). Vastaajien asunnot ja loma-asunnot sijoituivat lähelle hankealuetta, sillä keskimääräinen etäisyys oli noin kaksi kilometriä. Alle kilometrin etäisyydelle sijoittui kuusi vastaajaa ja noin kolme neljästä (75 %) vastaajista asui tai omisti loma-asunnon alle 3 kilometrin etäisyydellä. Joka toinen vastaaja arvioi, että heidän asunnostaan tai loma-asunnostaan olisi näkö- tai kuuloyhteys suunnitellun biojalostamon alueelle.

Alueen käyttö

Vastanneista 62 prosenttia tunsi alueen erittäin tai melko hyvin ja oli asioinut alueella paljon tai jonkin verran. Noin 11 prosenttia vastanneista ilmoitti tuntevansa alueen erittäin huonosti, eikä ollut käynyt alueella. Eri käyttömuodoista tärkeimmiksi arvioitiin ulkoilu tai luonnossa liikkuminen, alueen käyttö asumiseen tai loma-asumiseen, sekä alueen teiden käyttö. Myös kalastusta ja veneilyä tai melontaa tärkeänä käyttömuotona pitäviä henkilöitä oli vastaajien joukossa melko runsaasti. Muina virkistyskäyttöön liittyvinä asioina mainittiin esimerkiksi golf, marjastus, puhtaasta ilmasta ja vedestä nauttiminen, sekä koiran ulkoilutus.

Vastaajia pyydettiin kuvailemaan vapaamuotoisesti nykyistä toimintaansa Mussaloon suunnitellun biojalostamon lähialueella, sekä alueen merkitystä elinympäristössä. Avo-vastausten perusteella suurelle osalle vastaajista alueen käyttö liittyy ensisijaisesti asumiseen ja toissijaisesti monipuoliseen virkistyskäyttöön. Teollisuusalue, jolle hanketta suunnitellaan, sijaitsee Mussalon kaakkoisosissa. Virkistyskäyttö sijoittuu Mussalon muihin osiin. Osa vastaajista liikkui alueella kausittaisesti vapaa-ajan asumisen yhteydessä. Vastaajat hyödyntävät Mussalon aluetta monipuolisesti; teollisuusalueen ulkopuolella esimerkiksi ulkoillaan, poimitaan sieniä ja marjoja, pelataan golfia, kalastetaan, veneillään, pyöräillään, lenkkeillään ja retkeillään. Mussalossa sijaitsee golfkenttä (Kotka Golf Center), kuntorata, Santalahden luontopolku ja uimaranta. Vastauksissa tuotiin esille laadukkaan elinympäristön suuri merkitys ja esimerkiksi haju- ja meluhaitat toivottiin minimoitavan.

Kyselyssä tiedusteltiin onko biojalostamon lähialueella erityisen herkkiä alueita, kohteita tai toimintoja, joihin laitoksen rakentamisen ja toiminnan uskotaan erityisesti vaikuttavan. Useimmat vastaukset koskivat asuin- ja virkistysalueita, luontoarvoja tai merta. Lisäksi vastauksissa mainittiin useita yksittäisiä herkkiä kohteita. Tällaisia olivat esimerkiksi Tuohipöllö-saari, golfkenttä ja Santalahden lomakylä.

Vastaajien arviot hankkeen vaikutuksista ja haitallisten vaikutusten lieventämiskeinot

Vastaajia pyydettiin arvioimaan suunniteltavan biojalostamon vaikutusten voimakkuutta 11 eri vaikutuskohteeseen. Kielteisimmiksi arvioitiin vaikutukset ilmanlaatuun, alueen äänimaisemaan, liikenteen sujuvuuteen, kasvillisuuteen ja eläimistöön, sekä vaikutukset liikenneturvallisuuteen. Vastaajista 65–75 prosenttia arvioi edellä mainitut vaikutukset joko kielteisiksi tai melko kielteisiksi. Eniten myönteisiä vaikutuksia arvioitiin kohdistuvan omiin toimeentulomahdollisuuksiin.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan myös suunniteltavan biojalostamon yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Vaikutukset arvioitiin pääosin myönteisiksi. Myönteisimmiksi arvioitiin vaikutukset uusiutuvien biopolttoaineiden tuotantoon, vaikutukset Kotkan seudun työllisyyteen ja Kotkan kaupungin talouteen. Näissä peräti 89–95 prosenttia vastaajista arvioi vaikutusten olevan melko myönteisiä tai myönteisiä. Pääosin myönteisiksi arvioitiin myös vaikutukset Suomen teollisuuden elinvoimaisuuteen, polttoaineiden tuotannon omavaraisuuteen, muihin elinkeinoihin, sekä liikenteen päästöjen vähentämiseen. Kielteisimmiksi arvioitiin vaikutukset lähialueen kiinteistöjen arvoon. Vastaajat, joiden asunto tai loma-asunto sijoittui hankealueen lähistölle, arvioivat kiinteistöjen arvoon kohdistuvat vaikutukset kielteisemmäksi kuin muut vastaajat.

Vastaajia pyydettiin valitsemaan eri vaihtoehdoista kolme mielestään merkittävintä kielteistä ja myönteistä vaikutusta. Kielteisistä vaihtoehdoista eniten valintoja kohdistui päästöihin ilmaan ja ilmanlaatuvaikutuksiin, meluvaikutuksiin, sekä liikenteen sujuvuuteen kohdistuviin vaikutuksiin. Myönteisistä vaikutuksista eniten valintoja kohdistui työllisyyteen ja alueen verotuloihin kohdistuviin vaikutuksiin.

Keinoja ehkäistä tai vähentää hankkeesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia kartoitettiin avoimella kysymyksellä. Erilaisia lieventämiskeinoja ehdotti noin puolet vastaajista. Vastausten perusteella erilaiset lieventämiskeinot voidaan jakaa seitsemään pääteemaan, joita olivat 1) huolellinen suunnittelu ennen hankkeen toteutusta, 2) tiedottaminen ja sidosryhmäyhteistyö, 3) melu, 4) ilmanlaatu, 5) liikennejärjestelyt, 6) turvallisuus ja 7) maisema. Mainintoja sai erityisesti liikennejärjestelyt ja vastauksista kävi ilmi tyytymättömyys nykyisen liikennemäärän aiheuttamiin häiriöihin ja vaikutuksiin.

Hankkeesta tiedottaminen

Suurin osa (77 %) vastaajista oli kuullut hankkeesta ennen kyselyyn vastaamista. Noin joka neljäs vastaaja (23 %) kuuli hankkeesta vasta kyselylomakkeen saatuaan. Tämän perusteella hankkeesta tiedottaminen on onnistunut vähintään kohtuullisesti. Aktiivista hankkeesta tiedottamista on suositeltavaa jatkaa, koska vasta noin joka viides (18 %) arvioi saaneensa riittävästi tietoa hankkeesta. Lisäksi noin puolet vastaajista tiesi mistä löytävät/saavat lisätietoa hankkeesta. Lisää tietoa kaivattiin erityisesti hankkeen ympäristövaikutuksista. Isoon osaan vastaajia askarruttaneista aiheista saadaan vastauksia YVA-selostuksesta, joka valmistuu syksyllä 2018.

Kyselyssä tiedusteltiin millä keinoilla vastaajat toivoisivat jatkossa saavansa tietoa biojalostamon rakentamisesta tai toiminnasta. Selkeästi suosituin tapa oli tiedonsaanti paikallislehden kautta. Muita suosituimpia tapoja olivat kirjeitse ja sähköpostitse tapahtuva tiedotus, sekä yleisötilaisuudet.

Hankkeeseen suhtautuminen ja yleiset kommentit

Suurin osa vastaajista (79 %) arvioi, että suunniteltava biojalostamo ja alueen nykyinen käyttö sopivat yhteen. Hankkeeseen suhtauduttiin pääosin hyvin myönteisesti, sillä hanketta piti kannatettavana kolme neljästä (75 %) vastaajasta. Noin joka kymmenes vastaaja suhtautui hankkeeseen kielteisesti. Hankealueen lähellä, alle kahden kilometrin etäisyydellä asuvat vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat suhtautuivat hankkeeseen muita vastaajia kielteisemmin. Alueella vähemmän aikaa (0–10 vuotta) asuneet tai loma-asunnon omistaneet vastaajat suhtautuivat hankkeeseen hieman muita vastaajia myönteisemmin.

Suurin osa (78 %) vastaajista piti hanketta tärkeänä Kotkan seudun elinvoimaisuuden näkökulmasta. Noin puolet vastaajista arvioi hankkeen edut suuremmiksi kuin hankkeesta aiheutuvat haitat. Kaikilla vastaajilla ei ollut vielä selkeää näkemystä etujen ja haittojen välisestä suhteesta, sillä noin joka kolmas (37 %) valitsi vaihtoehdon ”En osaa sanoa”.

Puolet vastaajista (48 %) arvioi, että heillä on riittävästi mahdollisuuksia kertoa mielipiteensä hankkeesta. Hankkeeseen myönteisesti suhtautuvat vastaajat arvioivat keskimäärin muita vastaajia useammin, että heillä on riittävät mahdollisuudet kertoa mielipiteensä hankkeesta.

Vastaajilta tiedusteltiin mitä asioita he toivovat otettavan huomioon biojalostamon suunnittelussa. Vastaukset painottuivat hankkeen ympäristövaikutuksiin ja haitallisia vaikutuksia lieventäviin keinoihin. Biojalostamo toivottiin suunniteltavan siten, että ympäristövaikutukset jäisivät mahdollisimman pieniksi. Erityisesti liikennejärjestelyjen suunnitteluun toivottiin kiinnitettävän huomiota.

Johtopäätökset

Aikaisempiin YVA-hankkeiden yhteydessä toteutettuihin postikyselyihin verrattuna vastausaktiivisuutta voidaan pitää melko alhaisena. Hanke sijoittuu olemassa olevalle teollisuusalueelle, mikä saattaa osittain selittää melko alhaista vastausprosenttia. Teollisuusalue sijoittuu Mussalon kaakkoisosiin ja muu osa Mussalaa on pääosin asumis- ja virkistyskäytössä. Alueen asukkaat käyttävät Mussalon aluetta ja teollisuusalueen läheisyyteen sijoittuvia alueita monipuolisesti. Ensisijaisesti alue kuitenkin koetaan asuinalueeksi.

Suhtautuminen hankkeeseen oli pääosin myönteistä ja ainoastaan pieni osa vastaajista suhtautui hankkeeseen kielteisesti. Vastaajat kuitenkin uskoivat hankkeella olevan kielteisiä ympäristövaikutuksia ja ympäristövaikutuksista kaivattiin yksityiskohtaisempia tietoja. Valtaosaan vastaajia askarruttaneista asioista löytyy vastaukset YVA-

selostusraportista. Hankkeen yhteiskunnalliset ja taloudelliset vaikutukset arvioitiin merkittäviksi.

Hankkeesta tiedottamiseen on suositeltavaa kiinnittää huomioita hankkeen tulevissa vaiheissa, jotta tieto hankkeen vaikutuksista ja etenemisestä saavuttaisi asiasta kiinnostuneet henkilöt. Tiedottamisessa on syytä huomioida erityisesti teollisuusalueen läheisyyteen sijoittuvat asukkaat, sekä liikennereittien varrella asuvat.

ASUKASKYSELY

UPM Kotkan biojalostamon ympäristövaikutusten arviointimenettely

Hyvä vastaanottaja,

UPM-Kymmene Oyj suunnittelee biojalostamoa Kotkan Mussaloon. Osana käynnissä olevaa hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) toteutetaan kysely alueen asukkaille ja muille asianosaisille. Kyselyllä selvitetään sidosryhmien näkemyksiä hankkeesta ja sen vaikutuksista. Vaikutusten arvioinnista ja kyselyn toteuttamisesta vastaa Pöyry Finland Oy.

Kysely on kaikille avoin ja siihen voi vastata joko

- palauttamalla oheisen kyselylomakkeen palautuskuoressa tai
- internetissä osoitteessa www.webropolsurveys.com/upmkotkanbiojalostamoYVA.net

Kysely on lähetetty postitse hankkeen lähialueen vakituksille asukkaille ja loma-asukkaille, jotka asuvat noin 2 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Kyselyitä on lähetetty yksi kuhunkin kotitalouteen. Lisäksi kysely on postitettu satunnaisotannalla osalle 2-3 kilometrin etäisyydellä hankealueesta asuville. Kyselylomakkeita on postitettu yhteensä 500 kotitalouteen. Suoramarkkinointikielto saattaa estää yksittäisten talouksien osoitetietojen luovuttamisen kyselyn toteuttajalle.

Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja yksittäisiä vastauksia lukevat ja käsittelevät ainoastaan Pöyryn asiantuntijat. Vastaaajan nimi tai muu henkilöitävissä oleva tieto ei tule tuloksia raportoitaessa esille.

Pyydämme teitä tutustumaan oheiseen hanketiivistelmään ennen kyselyyn vastaamista. Kyselyn mukana on karttaliite biojalostamon alustavasta sijainnista. Karttaan voitte halutessanne merkitä tietoja vastaustenne tueksi ja palauttaa sen yhdessä kyselylomakkeen kanssa.

Yksityiskohtaisempia tietoja hankkeesta ja ympäristövaikutusten arvioinnista löydätte myös Suomen ympäristöhallinnon internet-sivuilla olevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta: <http://www.ymparisto.fi/upmkotkanbiojalostamoYVA>

Toivomme, että vastaatte kyselyyn viimeistään 24.6.2018. Kiitos osallistumisestanne!

Lisätietoja YVasta ja asukaskyselystä:

YVA-konsultti:
Pöyry Finland Oy
YVA-projektipäällikkö Anna-Katri Räihä
anna-katri.raiha@poyry.com
puh. 050 409 4934

Lisätietoja hankkeesta:

Hankkeesta vastaava:
UPM-Kymmene Oyj
Johtaja, UPM Biopolttoaineiden kehitys
Petri Kukkonen
petri.kukkonen@upm.com
puh 040 592 7440

LIITTEET: hanketiivistelmä, kyselylomake, palautuskuori

LIITE 1: HANKETIIVISTELMÄ

Hankkeen kuvaus

Hankkeesta vastaava UPM-Kymmene Oyj selvittää erilaisia biopolttoaineiden kehittämisvaihtoehtoja ja osana selvityksiä aloittaa ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) mahdollisen biojalostamon rakentamisesta Kotkan Mussaloon. Hyvät tulokset UPM:n ensimmäisestä biojalostamosta Lappeenrannassa ovat perustana uusien liiketoimintamahdollisuuksien selvittämiseksi.

Hankkeen tavoitteena on valmistaa kehittyneitä liikenteen polttoaineita uudentyyppisistä, kestävästä raaka-aineista. Korkealaatuiset lopputuotteet vähentävät sekä lähi- että kasvihuonekaasupäästöjä tie-, laiva- ja lentoliikenteessä. Suunnitellussa laitoksessa voidaan käyttää erilaisia raaka-aineita fossiilisia polttoaineita korvaavien biopolttoaineiden tuotantoon. Kapasiteetiltaan laitos tuottaa enintään 700 000 tonnia vuodessa nestemäisiä biopolttoaineita tai -kemikaaleja. Suunnitellut päätuotteet ovat uusiutuva diesel, nafta ja kerosiini. Päätuotteiden lisäksi voidaan valmistaa myös muita nestemäisiä tai kaasumuodossa olevia hiilivetyjä. Sivuvirrat voidaan käyttää prosessissa polttoaineena tai niille etsitään muuta hyötykäyttöä.

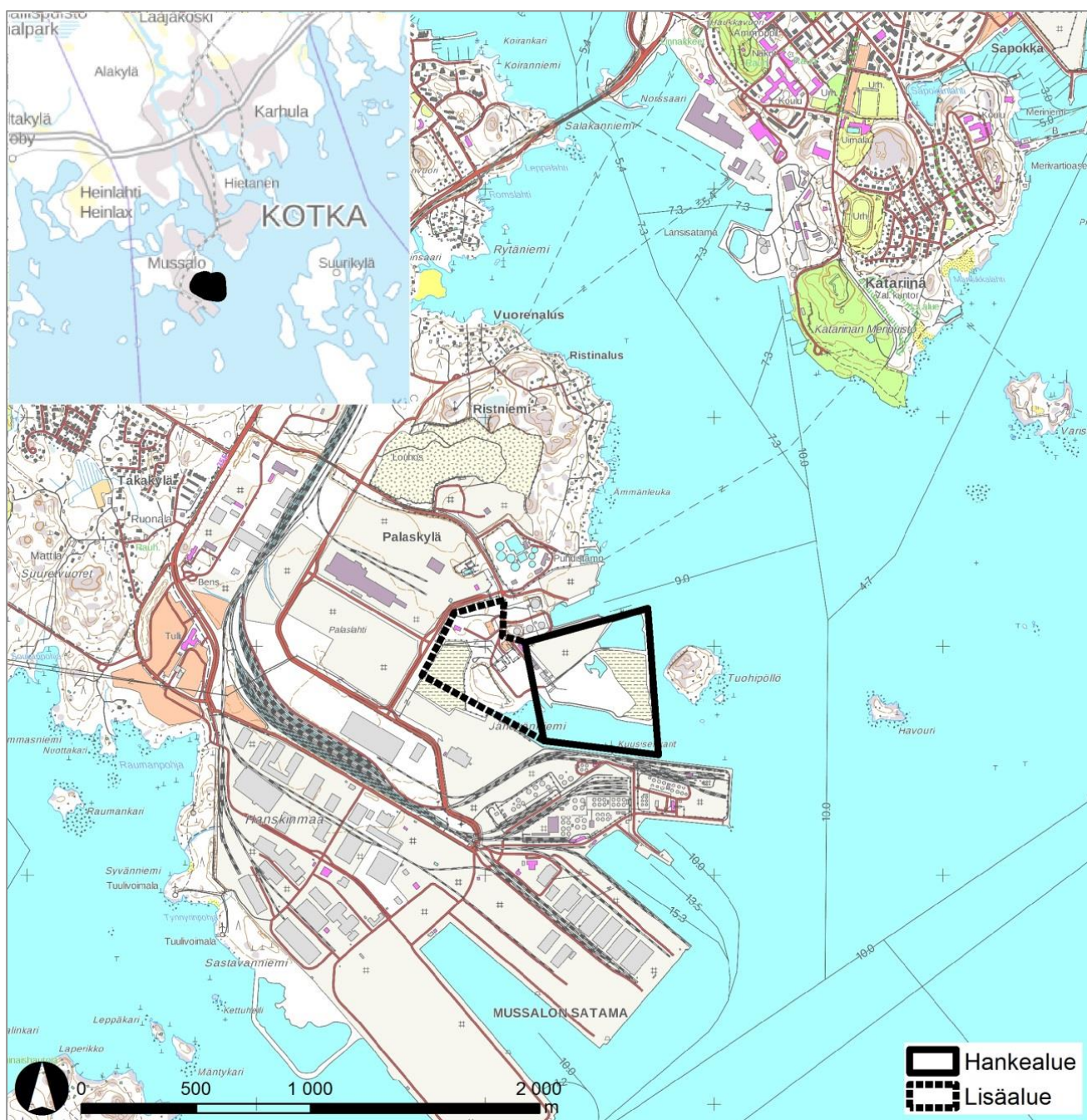
Laitoksella tullaan kokeilemaan ja käyttämään erilaisia raaka-aineita, jotka voivat olla sekä nestemäisiä että kiinteitä. Raaka-aineesta riippuen laitos käyttää vuosittain enintään 1 200 000 tonnia kiinteitä raaka-aineita ja 700 000 tonnia nestemäisiä raaka-aineita. Raaka-aineina käytetään pääosin biomassaa, erilaisia öljyjä ja rasvoja ja teollisuuden tähde- ja jätevirtoja tai muita bioperäisiä orgaanisia yhdisteitä.

Hankkeesta on meneillään esisuunnitteluvaihe, jonka kanssa samanaikaisesti toteutetaan YVA-menettely. Alustavan aikataulusuunnitelman mukaan YVA-selostus jätettäisiin viranomaiselle kesällä 2018. Esisuunnitteluvaiheen jälkeen edetään perussuunnitteluvaiheeseen, jossa suunnittelua tarkennetaan investointipäätöstä varten. Investointipäätös on mahdollinen aikaisintaan syksyn 2019 aikana ja käyttöönotto aikaisintaan vuoden 2021–22 vaihteessa.

Hankkeen sijainti

Hankealue sijaitsee Kotkan Mussalon saarella entisellä Pohjolan Voima Oy:n voimalaitosalueella Jämskänniemessä. Biojalostamon tarvitsema alue on noin 30 hehtaaria. Lisäksi hankealueen viereen on osoitettu potentiaalinen lisäalue, joka voidaan mahdollisesti ottaa käyttöön tarpeen mukaan. Hankkeen pohjapiirustus ja sen tarvitsema alue tarkentuu suunnitelmien edetessä.

Alueella on olemassa maakaasu-, sähkö- ja vesiliitännät. Hankkeen yhteydessä rakennetaan siirtoviemäriyhteys Kymen Vesi Oy:n jätevedenpuhdistamolle. Lisäksi jatketaan olemassa olevaa rautatieyhteyttä hankealueelle. Jäähdytys toteutetaan merivedellä ja sitä varten rakennetaan tarvittavat putkiyhteydet. Nestemäisille raaka-aineille ja lopputuotteille rakennetaan putkilinjat läheiseen nestesatamaan.

Kuva: Hankealueen sijainti. Mustalla viivalla on esitetty suunniteltu laitosalue ja mustalla katkoviivalla alue, joka voidaan mahdollisesti ottaa käyttöön tarpeen mukaan.

Kuva: Hankkeen suunniteltu sijaintipaikka ja liittynät. Punaisella viivalla on esitetty suunniteltu laitosalue ja punaisella katkoviivalla alue, joka voidaan mahdollisesti ottaa käyttöön tarpeen mukaan.

YVA-menettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa sekä päätöksenteossa. Samalla tavoitteena on lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia hankkeen suunnitteluun. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan sen tavoitteena on tuottaa tietoa päätöksenteon perustaksi.

YVA-menettelyssä tarkastellaan yhtä toteutusvaihtoehtoa (VE1), jossa uusi biojalostamo rakennetaan Kotkan Mussaloon. Lisäksi YVA-menettelyssä tarkastellaan nollavaihtoehtoa (VE0), jossa hanketta ei toteuteta.

YVA-menettelyn vaiheet:

- YVA-ohjelma eli työsuunnitelma arviointityön tekemiseksi, joka valmistui maaliskuussa 2018.
- Yleisötilaisuus järjestettiin 5.4.2018 Cafe Neptunuksessa Kotkan Mussalossa.
- YVA-ohjelma oli nähtävillä 22.3 - 23.4.2018 mm. Kotkan kaupungintalon kirjaamossa, Kotkan kaupunginkirjastossa, Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa sekä internetissä sivulla <http://www.ymparisto.fi/upmkotkanbiojalostamoYVA>
- Parhailaan laadittavaan YVA-selostukseen kootaan ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset. YVA-selostuksessa esitetään myös tämän asukaskyselyn tulokset.
- YVA-selostuksen nähtävillä ollessa järjestetään kaikille avoin yleisötilaisuus.

Arvioitavat ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät

Ympäristövaikutuksilla tarkoitetaan hankkeen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. YVA-lain mukaisesti arvioinnissa tarkastellaan hankkeen aiheuttamia ympäristövaikutuksia:

- väestöön sekä ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- maahan, maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen sekä eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- yhdyskuntarakenteeseen, aineelliseen omaisuuteen, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä
- näiden tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin.

YVA-selostuksessa ympäristövaikutusten merkittävyyttä tullaan arvioimaan muun muassa vertaamalla ympäristön sietokykyä kunkin ympäristöasituksen suhteen ottaen huomioon alueen nykyinen ympäristökuormitus. Lisäksi huomioon otetaan sidosryhmien merkittäviksi arvioimat ja kokemat ympäristövaikutukset.

LIITE 2: ASUKASKYSELY

Pyydämme rastittamaan kyselylomakkeesta sopivimmaksi katsomanne vaihtoehdon tai kirjoittamaan vastauksenne sille varattuun kohtaan. Vastauksia voitte jatkaa tarvittaessa lomakkeen kääntöpuolelle.

TAUSTATIEDOT

1 Sukupuolenne

- ☐ Mies
☐ Nainen

2 Ikänne

☐ Alle 20 vuotta	☐ 50–59 vuotta
☐ 20–29 vuotta	☐ 60–69 vuotta
☐ 30–39 vuotta	☐ Yli 70 vuotta
☐ 40–49 vuotta	

3 Oletteko alueella

- ☐ Vakituinen asukas, asuinkuntanne: _____
- ☐ Loma-asukas, vakituinen asuinkuntanne: _____
- ☐ Muu, mikä? _____

4 Kuinka kauan olette asunut nykyisessä asunnossanne tai omistaneet nykyisen loma-asuntonne?

_____ vuotta

5 Kuinka kauas linnuntietä asuntonne tai loma-asuntonne sijoittuu suunnitellusta biojalostamosta?

Vastaus kilometreinä noin: _____

6 Arvioni mukaan asunnostani tai loma-asunnostani olisi näkö- tai kuuloyhteys suunnitellun biojalostamon alueelle.

- ☐ Kyllä
☐ Ei
☐ En osaa sanoa

ALUEEN KÄYTTÖ

7 Kuinka hyvin tunnette Mussalon teollisuusalueen, johon biojalostamoa suunnitellaan?

- ☐ Erittäin hyvin, olen asioinut siellä paljon
- ☐ Melko hyvin, olen asioinut siellä jonkin verran
- ☐ Melko huonosti, en ole juurikaan liikkunut siellä
- ☐ Erittäin huonosti, en ole käynyt siellä

8 Mikäli käytte Mussalossa tai sen lähialueella, niin miten tärkeitä seuraavat alueen virkistyskäyttöön liittyvät asiat teille ovat?

Valitkaa sopivin vaihtoehto kultakin riviltä.

	Erittäin tärkeä					Ei lainkaan merkitystä
Ulkoilu tai luonnossa liikkuminen	5 ☐	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	
Alueen teiden käyttö	5 ☐	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	
Kalastus	5 ☐	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	
Alueen käyttö asumiseen tai loma-asumiseen	5 ☐	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	
Veneily tai melonta	5 ☐	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	
Jokin muu, mikä? _____	5 ☐	4 ☐	3 ☐	2 ☐	1 ☐	

9 Kuvailkaa nykyistä toimintaanne Mussaloon suunnitellun biojalostamon lähialueella, sekä alueen merkitystä teille.

Voitte halutessanne merkitä lisätietoja kyselyssä oleviin karttoihin.

10 Onko biojalostamon lähialueella erityisen herkkiä alueita, kohteita tai toimintoja, joihin uskotte laitoksen rakentamisen ja toiminnan erityisesti vaikuttavan?

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

11 Millaisia vaikutuksia suunnitellulla biojalostamolla mielestänne olisi?

Valitkaa kultakin riviltä mielipidettänne vastaava numero.

(-2= vaikutus on kielteinen, -1= melko kielteinen, 0= ei vaikutusta, +1= melko myönteinen, +2= vaikutus on myönteinen)

Vaikutus	Kielteinen	Melko kielteinen	Ei vaikutusta	Melko myönteinen	Myönteinen
Asumisviihtyisyyteen	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Perheeni jokapäiväiseen elämään	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Omiin toimeentulomahdollisuuksiin	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Alueen virkistyskäyttömahdollisuuksiin	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Maisemaan	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Liikenneturvallisuuteen	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Liikenteen sujuvuuteen	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Turvallisuuteen	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Alueen äänimaisemaan	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Kasvillisuuteen ja eläimistöön	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Ilmanlaatuun	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Muuhun, mihin? _____	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐

12 Millaisia yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia suunnitellulla biojalostamolla mielestänne olisi?

Valitkaa kultakin riviltä mielipidettänne vastaava numero.

(-2= vaikutus on kielteinen, -1= melko kielteinen, 0= ei vaikutusta, +1= melko myönteinen, +2= vaikutus on myönteinen)

Vaikutus	Kielteinen	Melko kielteinen	Ei vaikutusta	Melko myönteinen	Myönteinen
Kotkan seudun työllisyyteen	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Kotkan kaupungin talouteen	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Muihin elinkeinoihin	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Suomen teollisuuden elinvoimaisuuteen	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Uusiutuvien biopolttoaineiden tuotantoon	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Liikenteen päästöjen vähentämiseen	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Polttoaineiden tuotannon omavaraisuuteen	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Lähialueen kiinteistöjen arvoon	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐
Muuhun, mihin?	-2 ☐	-1 ☐	0 ☐	+1 ☐	+2 ☐

13 Mitkä ovat mielestänne suunnitellun biojalostamon merkittävimmät kielteiset vaikutukset?

Valitkaa kolme (3) merkittävintä kielteistä vaikutusta.

☐ Rakentamisen aikaiset vaikutukset	☐ Maisemavaikutukset
☐ Meluvaikutukset	☐ Vaikutukset virkistyskäyttöön
☐ Vaikutukset liikenteen sujuvuuteen	☐ Päästöt ilmaan ja ilmanlaatuvaikutukset
☐ Vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimistöön	☐ Vaikutukset vesistöihin
☐ Vaikutukset asumisviihtyisyyteen	☐ Muu vaikutus, mikä? _____

14 Mitkä ovat mielestänne suunniteltavan biojalostamon merkittävimmät myönteiset vaikutukset?

Valitkaa kolme (3) merkittävintä myönteistä vaikutusta.

☐ Vaikutukset työllisyyteen	☐ Vaikutukset Kotkan imagoon
☐ Vaikutukset alueen verotuloihin	☐ Paikallisten palveluiden kysynnän lisääntyminen
☐ Vaikutukset alueen yrityksiin	☐ Kotkan houkuttelevuuteen asuinpaikkana
☐ Vaikutukset ilmastomuutoksen ehkäisyyn	☐ Muu vaikutus, mikä? _____
☐ Vaikutukset liikenteen päästöjen vähentämiseen	_____

15 Miten hankkeesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voitaisiin mielestänne parhaiten ehkäistä tai vähentää?

TIEDONSAANTI

16 Oletteko saanut hankkeesta riittävästi tietoa?

- ☐ En ole kuullut tai lukenut hankkeesta mitään ennen tätä kyselyä
- ☐ Olen kuullut tai lukenut hankkeesta jonkin verran
- ☐ Olen saanut riittävästi tietoa hankkeesta
- ☐ Hankkeesta on tiedotettu liiankin paljon

17 Mistä asioista haluaisitte saada lisää tietoa?

18 Miten haluaisitte jatkossa saada lisää tietoa biojalostamon rakentamisesta tai toiminnasta?

- ☐ Kirjeillä
- ☐ Sähköpostilla
- ☐ Sosiaalisen median kautta
- ☐ UPM:n internet-sivuilta
- ☐ Paikallislehdistä
- ☐ Yleisötilaisuuksilla
- ☐ Tutustumiskäynnillä hankealueelle
- ☐ Tutustumiskäynnillä UPM:n Lappeenrannan biojalostamolle
- ☐ Muulla tavalla, miten? _____

YLEISET KOMMENTIT JA HUOMIOT

19 Arvioikaa seuraavia hanketta koskevia väittämiä.

	Samaa mieltä	Eri mieltä	En osaa sanoa
Suunniteltava biojalostamo ja alueen nykyinen käyttö sopivat mielestäni yhteen	☐	☐	☐
Mussaloon suunniteltu biojalostamo on mielestäni kannatettava	☐	☐	☐
Hanke on tärkeä Kotkan seudun elinvoimaisuuden näkökulmasta	☐	☐	☐
Hankkeen edut ovat suuremmat kuin hankkeesta aiheutuvat haitat	☐	☐	☐
Koen, että minulla on riittävästi mahdollisuuksia kertoa mielipiteeni hankkeesta	☐	☐	☐
Tiedän mistä löydän/saan tarvittaessa lisätietoa hankkeesta	☐	☐	☐

20 Mitä asioita toivoisitte otettavan huomioon biojalostamon suunnittelussa?

Voitte halutessanne merkitä tietoja hanketiivistelmässä oleviin karttoihin.

[illegible]

Muut kommentit ja huomiot kyselyn toteuttajalle ja/tai hankevastaavalle:

~ KIITOS VASTAUKSISTANNE! ~